

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การควบคุมหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้ง โดยใช้ฟuzzyลอจิกคอนโทรล

FUZZY LOGIC CONTROL FOR
CURVE LINE TRACKING ROBOT CONTROL

H005963

โดย

ณัฐพล จิระบวรภิญโญ

NATPOL JEERABORVORNPINYO

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผศ.ดร.พรฤดี เนติโสภาค

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาโครงการพัฒนาระบบงาน
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

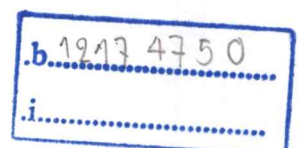
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2551

อพ.
น.3A2ก
2551

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 05963
น.เดือน,ปี. ๓.3 ก.พ. 2553

**FUZZY LOGIC CONTROL FOR
CURVE LINE TRACKING ROBOT CONTROL**

NATPOL JEERABORVORNPIYO

**A SYSTEM DEVELOPMENT PROJECT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE PROGRAM IN INFORMATION TECHNOLOGY
FACULTY OF INFORMATION TECNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
SUMMER / 2008**

COPYRIGHT 2009

FACULTY OF INFORMATION TECHNOLOGY

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อ	การควบคุมหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้ง โดยใช้พีชชีลจิกคอนโทล
นักศึกษา	นายณัฐพล จิระบวรภิญโญ
รหัสนักศึกษา	49066512
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	เทคโนโลยีสารสนเทศ
แขนงวิชา	วิทยาการสารสนเทศ
ปีการศึกษา	2551
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร. พรฤดี เนติโสภากุล

บทคัดย่อ

ปัจจุบันเทคโนโลยีด้านหุ่นยนต์ได้พัฒนาไปไกล ซึ่งหุ่นยนต์ในปัจจุบันนี้มีความสามารถที่หลากหลาย แต่การจะทำให้หุ่นยนต์นั้นสามารถทำงานสิ่งต่างๆ ที่เรากำหนดให้หุ่นยนต์นั้นทำ ก็ต้องมีระบบควบคุม เพื่อให้กับหุ่นยนต์นั้นสามารถทำงานตามที่เรากำหนดได้ โดยระบบควบคุมสำหรับใช้ในหุ่นยนต์นั้นก็ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ เพื่อมาคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ใช้อยู่ในตัวหุ่นยนต์ใน และได้มีการพัฒนาระบบควบคุมให้อยู่ในรูปแบบอันโนมัติ เช่น พีชชีลจิกคอนโทล , นิวรอนเน็ตเวิร์ก , จินตริกอัลกอริทึม หรือ ปัญญาประดิษฐ์ เป็นต้น

การจะนำระบบควบคุมอัตโนมัติเหล่านี้ไปใช้งานได้นั้น ก็ต้องทำการสร้างฮาร์ดแวร์ ซึ่งก็คือตัวหุ่นยนต์ ขึ้นมาก่อน แล้วทำการติดตั้งซอฟต์แวร์ที่ได้ของระบบควบคุมอัตโนมัติลงไปอีก จึงจะสามารถทำการทดสอบการทำงานของระบบควบคุมอัตโนมัติได้ ว่ามีการทำงานเป็นเช่นไร ซึ่งการสร้างฮาร์ดแวร์ นั้นต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูง ให้ไม่สามารถพัฒนาความรู้ด้านหุ่นยนต์ไปได้ไกล เพราะเนื่องจากต้องใช้การลงทุนที่ค่อนข้างมากในการสร้างหุ่นยนต์แต่ละตัว

ทางไมโครซอฟต์ได้ออกซอฟต์แวร์ชื่อว่า Microsoft Robotics Developer Studio 2008 เพื่อใช้สำหรับออกแบบและจำลองการทำงานของหุ่นยนต์ เพื่อให้บุคคลทั่วไปที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถเรียนรู้และพัฒนาเทคโนโลยีด้านหุ่นยนต์ได้

ซึ่งในโครงการนี้ได้ใช้ระบบควบคุมอัตโนมัติ คือ พีชชีลจิกคอนโทล ประยุกต์ใช้กับการควบคุมหุ่นยนต์ให้เดินตามเส้นโค้ง โดยใช้ซอฟต์แวร์ Microsoft Robotics Developer Studio 2008 สำหรับในการจำลองการทำงานของโปรแกรม

Title	Fuzzy Logic Control for Curve Line Tracking Robot Control
Student	Mr. Natpol Jeeraborvornpinyo
Student ID.	49066512
Degree	Master of Science
Programme	Information Science
Academic Year	2008
Advisor	Asst. Prof. Dr. Pornrudee Netisopakul

ABSTRACT

Nowadays, there is an increasing technology development in robot invention. Even though, robots are currently capable of doing various things, it still needs a specific software so as to get robots follow orders. To implement this kind of software requires a great deal of mathematics knowledge; otherwise, parameter calculation might be a threat for developers. Robotic control software now have automatic function such as Fuzzy Logic Control, Neuron Network , Genetic Algorithms or artificial intelligence, to name a few.

Hardware or robot structure needs to be built before planting automatic control software into robot; then software function can be tested afterward. However, developing hardware requires a significant amount of investment and this is the reason why robot development is still in the early age.

Microsoft launches Microsoft Robotics Developer Studio 2008 software created for simulation process. This Microsoft software is developed for those who are interested in robotic developer.

Fuzzy Logic Control is applied to this project in order to make robots walk along the curve line and Microsoft Robotics Developer Studio 2008 software is used for simulation program.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการฉบับนี้สำเร็จได้อย่างดี ด้วยคำแนะนำและคำปรึกษาจาก ผศ.ดร. พรฤดี เนติโสภาค
ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
คุณทหารลาดกระบัง ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้กับข้าพเจ้า

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ในคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยี พระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทุกคนที่ให้คำแนะนำต่างๆ และคอยให้กำลังใจเสมอมา

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัวของข้าพเจ้าที่เป็นกำลังใจ
และให้การสนับสนุนในทุกเรื่อง ทำให้ข้าพเจ้าสามารถพัฒนาระบบงานนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ณัฐพล จิระบวรภิญโญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	I
ABSTRACT.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญรูป.....	VII
บทที่ 1.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตการของโครงการ.....	2
1.4 ขั้นตอนของการศึกษา.....	2
บทที่ 2.....	4
2.1 ระบบควบคุมแบบฟัซซี่ลอจิก.....	4
2.1.1 ฟัซซี่เซต (Fuzzy Set).....	4
2.1.2 ฟังก์ชันความเป็นสมาชิก (Membership function).....	5
2.1.3 การกระทำกันของฟัซซี่เซต (Operations of fuzzy set).....	7
2.2 การควบคุมแบบฟัซซี่ (Fuzzy Control).....	9
2.2.1 องค์ประกอบหลักของตัวควบคุมแบบฟัซซี่เซต.....	9
2.3 คำสั่งต่างๆ ที่ใช้ในเครื่องมือ Visual Programming Language 2008 มีดังนี้.....	12
บทที่ 3.....	17
3.1 หลักการในควบคุมหุ่นยนต์ให้เดินตามเส้นโค้ง.....	17
3.1.1 ศึกษาหลักการทำงานสำหรับควบคุมหุ่นยนต์ให้เดินตามเส้นโค้ง.....	17
3.1.2 ทดสอบการทำงานของโปรแกรมจาก www.ProMRDS.com กับเส้นโค้งรูปแบบต่างๆ.....	22
3.2 แนวคิดในการพัฒนาโปรแกรม FollowLine ด้วยฟัซซี่ลอจิกคอนโทรล.....	26
3.2.1 กำหนดฟัซซี่เซตของอินพุตและเอาต์พุต.....	26
3.2.2 สร้างกฎเงื่อนไขพื้นฐาน (Rule-Base).....	28
3.2.3 กลไกการวิเคราะห์ (Inference Mechanism) เพื่อหาค่าเอาต์พุต.....	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2.4 หาค่าเอาต์พุต (นำค่าเอาต์พุตที่เป็นค่าทางฟัซซี่มาทำการ Defuzzification).....	33
3.3 สภาพแวดล้อม ส่วนประกอบและหลักการทำงานของหุ่นยนต์ในการเดินตามเส้นโค้ง	34
3.3.1 สภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ที่นำมาใช้งาน	34
3.3.2 หลักการทำงานของหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้ง	37
บทที่ 4	39
4.1 เครื่องมือและภาษาที่ใช้ในการพัฒนาโปรแกรม	39
4.1.1 ฮาร์ดแวร์	39
4.1.2 ซอฟต์แวร์	39
4.1.3 เครื่องมือ	39
4.2 แผนที่ใช้สำหรับการทดสอบการทำงาน	40
4.3 โปรแกรมที่ได้ทำการพัฒนา	41
4.4 ทดสอบสมรรถนะของโปรแกรม	44
4.4.1 ทดสอบโดยใช้แผนที่รูปร่างกลมวนซ้าย.....	44
4.4.2 ทดสอบโดยใช้แผนที่รูปร่างกลมวนขวา.....	46
4.4.3 ทดสอบโดยใช้แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ	47
4.5 สรุปผลการทดสอบสมรรถนะของโปรแกรมทั้ง 2 โปรแกรม	48
บทที่ 5	53
5.1 สรุปผลการพัฒนาโปรแกรม.....	53
5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาโปรแกรม	53
5.3 ปัญหาและอุปสรรคระหว่างการออกแบบและพัฒนาโปรแกรม.....	54
5.4 ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาโปรแกรม	54
บรรณานุกรม	55
ประวัติผู้เขียน	56

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ประเภทของข้อมูล	13
2.2 การกระทำกันของค่าตัวแปรของคำสั่ง Calculate	14
2.3 การกระทำกันของค่าตัวแปรของคำสั่ง If.....	14
3.1 ผลการทดสอบโดยใช้แผนที่วงกลมวนซ้าย.....	23
3.2 ผลการทดสอบโดยใช้แผนที่วงกลมวนขวา.....	24
3.3 ผลการทดสอบโดยใช้แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ	25
3.4 กฎเงื่อนไขพื้นฐานของล๊อขวา.....	29
3.5 กฎเงื่อนไขพื้นฐานของล๊อซ้าย.....	29
4.1 ผลการทดสอบโดยใช้แผนที่วงกลมวนซ้าย.....	45
4.2 ผลการทดสอบโดยใช้แผนที่วงกลมวนขวา.....	46
4.3 ผลการทดสอบโดยใช้แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ.....	48
4.4 ผลการทดสอบสมรรถนะของโปรแกรมทั้ง 2 โดยใช้แผนที่วงกลมวนซ้าย.....	49
4.5 ผลการทดสอบสมรรถนะของโปรแกรมทั้ง 2 โดยใช้แผนที่วงกลมวนขวา.....	50
4.6 ผลการทดสอบสมรรถนะของโปรแกรมทั้ง 2 โดยใช้แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ	51

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 เซ็ตแบบธรรมดา (Crisp Set) ของ $A=[5,8]$	4
2.2 ถ้าอายุ 0 ถึง 20 ปีจะมีความเป็นผู้เยาว์เป็น 1 ถ้าอายุ 25 ปีก็จะถือว่ามีความเป็นผู้เยาว์อยู่ 0.5	5
2.3 ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบสามเหลี่ยม.....	6
2.4 ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบสี่เหลี่ยมคางหมู	6
2.5 ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบรูปประฆังคว่ำ	7
2.6 a) ฟuzzy เซ็ต A, b) ฟuzzy เซ็ต B.....	7
2.7 ฟuzzy เซ็ต A AND B.....	7
2.8 ฟuzzy เซ็ต A OR B.....	8
2.9 ฟuzzy เซ็ต NOT A	8
2.10 บล็อกไดอะแกรมตัวควบคุมแบบฟuzzy โดย Reference Input, $r(t)$ คือ ค่าที่เราต้องการตั้งไว้เพื่อทำการควบคุมกระบวนการให้ได้ค่านี้ (Setpoint).....	9
2.11 คำสั่ง Data	12
2.12 คำสั่ง Calculate.....	13
2.13 คำสั่ง If	14
2.14 คำสั่ง If	15
2.15 คำสั่ง Variable	15
2.16 คำสั่ง Photo Cell.....	15
2.17 คำสั่ง SimulatedGenericDifferentialDrive	15
2.17 คำสั่ง Run	16
3.1 รูปด้านบนของหุ่นยนต์.....	18
3.2 รูปด้านล่างของหุ่นยนต์	18
3.3 รูปแสดงตำแหน่งของโฟโตเซ็นเซอร์(Foto Sensor)	19
3.4 โฟลวชาร์ตแสดงขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม FollowLine.....	20
3.5 โปรแกรม FollowLine จาก www.ProMRDS.com	22
3.6 แผนที่รูปร่างกลวงซ้าย.....	23
3.7 แผนที่รูปร่างกลวงขวา.....	24
3.8 แผนที่ไม่มียูปร่างเฉพาะ	25
3.9 ตำแหน่งที่หุ่นยนต์หลุดออกจากเส้นทาง	26

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
3.10 (a) ฟังก์ชันเชิงทศทางของหุ่นยนต์และ (b) ฟังก์ชันเชิงความเร็วของหุ่นยนต์.....	27
3.11 (a) ฟังก์ชันเชิงความเร็วมอเตอร์ด้านซ้าย (b) ฟังก์ชันเชิงความเร็วมอเตอร์ด้านขวา.....	28
3.12 ตำแหน่งของทิศทางหุ่นยนต์	30
3.13 ตำแหน่งของความเร็วของหุ่นยนต์.....	30
3.14 หาค่าระดับความเป็นสมาชิกของฟังก์ชันเชิงของมอเตอร์ทั้ง 2.....	31
3.15 ระดับความความเป็นสมาชิกของฟังก์ชันเชิงความเร็วของมอเตอร์ทั้ง 2 ช่วงในช่วงที่เป็นค่าช้า (Slow).....	32
3.16 ระดับความความเป็นสมาชิกของฟังก์ชันเชิงความเร็วของมอเตอร์ทั้ง 2 ช่วงในช่วงที่เป็นค่าช้ามาก (Very Slow) และช้า (Slow).....	32
3.17 ระดับความความเป็นสมาชิกของฟังก์ชันเชิงความเร็วของมอเตอร์ทั้ง 2 ช่วงในช่วงที่เป็นค่าช้า (Slow) และปานกลาง (Normal)	33
3.18 ผลลัพธ์ฟังก์ชันเชิงความเร็วของมอเตอร์ซ้ายและขวาจากทุกกรณีรวมกัน โดยการ OR	33
3.19 ค่าผลลัพธ์ของความเร็วมอเตอร์ด้านซ้ายและขวา.....	34
3.20 เส้นโค้งซ้ายมาก.....	35
3.21 เส้นโค้งซ้าย	35
3.22 เส้นตรง.....	36
3.23 เส้นโค้งขวา	36
3.24 เส้นโค้งขวามาก.....	37
3.25 โพลซาร์ตแสดงขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม	38
4.1 แผนผังรูปร่างกลวงซ้าย.....	40
4.2 แผนผังรูปร่างกลวงขวา.....	40
4.3 แผนผังที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ	41
4.4 ส่วนโฟโต้เซ็นเซอร์ (Foto Sensor)	41
4.5 ส่วนควบคุมความเร็ว (Speed Control).....	42
4.6 ส่วนกฎพื้นฐาน (Rule-Base)	43
4.7 ส่วนตารางค่าความเร็วของล้อซ้ายและล้อขวา.....	44
4.8 ส่วนเอาต์พุต.....	44
4.9 ขณะทำการทดสอบโปรแกรมด้วยแผนผังรูปร่างกลวงซ้าย.....	45

สารบัญญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.9 ขณะทำการทดสอบ โปรแกรมด้วยแผนผังที่รูปวงกลมวนขวา.....	46
4.10 ขณะทำการทดสอบ โปรแกรมด้วยแผนผังที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ	47

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันเทคโนโลยีด้านหุ่นยนต์ได้มีการพัฒนาไปอย่างมาก ซึ่งการจะให้หุ่นยนต์ทำงานได้นั้นก็ต้องมีการนำชุดคำสั่งต่างๆ ใส่อเข้าไปในส่วนควบคุมของตัวหุ่นยนต์ เพื่อให้หุ่นยนต์สามารถทำงานตามที่เราได้กำหนดไว้ ตามแต่ละจุดประสงค์ของหุ่นยนต์แต่ละตัว โดยพื้นฐานที่หุ่นยนต์ต้องสามารถทำได้ คือ การเดิน เช่น เดินหน้า, เดินถอยหลัง, หมุนซ้าย หรือ หมุนขวา เป็นต้น

แต่ในการควบคุมหุ่นยนต์ที่มีความซับซ้อนขึ้นมาอีก คือ การนำการเดินมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่างๆ เช่น การเดินขึ้นบันได, การเดินตามสิ่งของ หรือ การเดินตามเส้นทางต่างๆ เป็นต้น ซึ่งการเดินเหล่านี้สามารถใช้ชุดคำสั่งพื้นฐานมาประยุกต์ใช้งานร่วมกับทฤษฎีระบบควบคุมอัตโนมัติ เพื่อนำไปใช้ในการควบคุมการทำงานแบบต่างๆ

ซึ่งในการเดินตามเส้นทางโค้งของหุ่นยนต์นั้น จะมีสองอินพุท คือ ทิศทางของเส้นทางโค้งและความเร็วที่เคลื่อนที่ของหุ่นยนต์ และมีสองเอาต์พุท คือ ความเร็วของมอเตอร์และทิศทางการเคลื่อนที่ของหุ่นยนต์

วิธีการควบคุมที่สามารถทำการควบคุมระบบกระบวนการที่มีลักษณะเช่นนี้ได้แก่ วิธีการ State-Space ซึ่งเป็นวิธีการที่จะต้องทำการหาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) ของระบบออกมาให้ได้อย่างถูกต้อง แล้วทำการวิเคราะห์ในเรื่องของการตอบสนองทางความถี่ (Frequency Response) โดยวิเคราะห์ Bode Plot , หาฟังก์ชันการถ่ายโอน (Transfer Function) ของระบบซึ่งจะหาออกมาเป็นสมการทางอนุพันธ์แล้วจึงแปลงรูปมาเป็นสมการรูปแบบลาปลาซ (Laplace Transform) แล้วจึงนำมาทำเป็นฟังก์ชันการควบคุมแบบป้อนกลับ (Feedback Control Function) ซึ่งจะต้องทำการวิเคราะห์แนวโน้มนการควบคุมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การวิเคราะห์แบบ Root Locus แล้วนำมาทำการหาสมการของฟังก์ชันการควบคุมโดยสามารถนำเสนอได้ในลักษณะของสมการเชิงเส้นของระบบหลายๆ สมการ

การใช้วิธีการ State-Space ทำออกเป็นฟังก์ชันการควบคุมนั้น สามารถทำการควบคุมได้ถูกต้องอย่างแท้จริงก็โดยที่จะต้องหาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ทำการวิเคราะห์คำนวณ และทำการแปลงสมการออกมาได้อย่างถูกต้องในทุกขั้นตอนจริงๆ ซึ่งจะต้องทำการวิเคราะห์และคำนวณที่ยุ่งยากซับซ้อนและเสียเวลามาก และหากขาดคอกบพร่องไปแม้แต่สิ่งเดียว หรือแม้แต่ขั้นตอนเดียว ก็จะไม่สามารถทำการควบคุมระบบได้อย่างที่ต้องการ

ซึ่งฟัซซี่ลอจิกคอนโทรลเป็นระบบควบคุมที่สามารถใช้กับระบบกระบวนการที่มีความซับซ้อนเป็นอย่างมากและสามารถสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ได้เป็นอย่างง่าย (นันทวัช อักษรนุร. 2543 : 8)

1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การควบคุมหุ่นยนต์เคลื่อนตามเส้นโค้ง โดยใช้ฟัซซี่ลอจิกคอนโทรล มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาการกลไกการเคลื่อนตามเส้นโค้งของหุ่นยนต์
2. เพื่อศึกษาระบบควบคุมระบบอัตโนมัติ แบบฟัซซี่ลอจิกคอนโทรล (Fuzzy Logic Control) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้งานกับระบบควบคุมที่มีความซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ออกแบบ, สร้าง โปรแกรมและจำลองการทำงานการควบคุมการเคลื่อนตามเส้นโค้งของหุ่นยนต์ โดยใช้ซอฟต์แวร์ Microsoft Robotics Developer Studio 2008
4. ปรับแต่งพารามิเตอร์ต่างๆ เพื่อให้หุ่นยนต์สามารถเคลื่อนตามเส้นโค้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ขอบเขตการของโครงการ

ในโครงการฉบับนี้จะเป็นการประยุกต์ทฤษฎีฟัซซี่ลอจิกคอนโทรล (Fuzzy Logic Control) ในการควบคุมการเคลื่อนตามเส้นโค้งของหุ่นยนต์ โดยจะทำการจำลองหุ่นยนต์และสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้เหมือนระบบจริง และจำลองระบบควบคุมแบบฟัซซี่เข้ามาทำการควบคุมระบบการทำงานของหุ่นยนต์ให้มีประสิทธิภาพอย่างที่ต้องการ ซึ่งใช้ซอฟต์แวร์ Microsoft Robotics Developer Studio 2008 ในการออกแบบระบบและจำลองการทำงานของระบบในรูปแบบของกราฟิก เพื่อให้ผู้ใช้สามารถทำการทดลองปรับแต่งค่าในการควบคุมให้มีการตอบสนองได้ตามต้องการและผู้ใช้สามารถนำไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสามารถทำความเข้าใจและเรียนรู้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

1.4 ขั้นตอนของการศึกษา

โครงการฉบับนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 บทด้วยกันคือ

บทที่ 1 กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการวิจัย และขั้นตอนการศึกษา

บทที่ 2 กล่าวถึงทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในโครงการ ซึ่งประกอบด้วย ทฤษฎีการควบคุมแบบฟัซซี่คอนโทรล (Fuzzy Logic Control)

บทที่ 3 กล่าวถึงหลักการควบคุมแบบฟัซซี่สำหรับหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้ง

บทที่ 4 กล่าวถึงการสร้างโปรแกรมและจำลองการทำงานของโปรแกรมสำหรับควบคุมหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้ง

บทที่ 5 เป็นบทสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

บทที่ 2

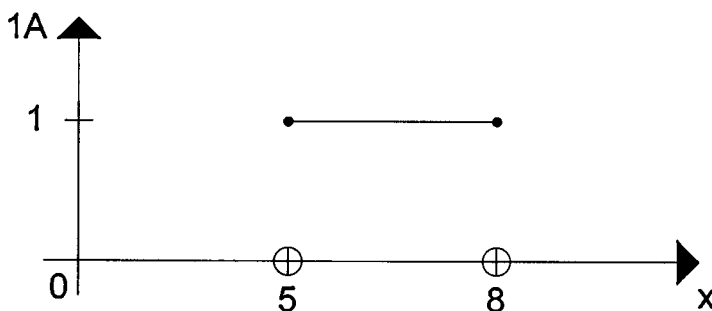
ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการออกแบบระบบควบคุม

2.1 ระบบควบคุมแบบฟัซซี่ลอจิก

ระบบควบคุมแบบฟัซซี่ลอจิกคอนโทรล (Fuzzy Logic Control System) คือ การควบคุมระบบอัตโนมัติโดยใช้หลักการของฟัซซี่ลอจิก โดยมีหลักการคือ สามารถหาค่าที่มีความคลุมเครือต่างๆ แล้วทำการคำนวณออกมาให้อยู่ในรูปแบบที่กำหนดไว้ได้ เช่น เครื่องปรับอากาศ โดยทั่วไปก็จะมีอินพุตเข้ามาคือ อุณหภูมิ ซึ่งจะสามารถบอกได้ว่าร้อนหรือเย็น โดยถ้าอากาศร้อนระบบควบคุมก็จะสั่งให้เครื่องปรับอากาศทำงาน ถ้าอากาศเย็นระบบควบคุมก็จะสั่งให้เครื่องปรับอากาศหยุดทำงาน แต่ถ้าใช้หลักการของฟัซซี่ลอจิก ก็จะมีการแบ่งอินพุตที่เข้าเป็นหลายๆ ระดับ เช่น อากาศร้อนมาก ร้อนน้อย ปานกลาง เย็น หรือเย็นมาก และทำการควบคุมเครื่องปรับอากาศให้ทำงานได้ตามค่าของอินพุต เช่น ถ้าอากาศร้อนมาก ก็ให้เครื่องปรับอากาศทำงาน 100% แต่ถ้าอากาศร้อนน้อยก็ให้เครื่องปรับอากาศทำงาน 50% เป็นต้น (นันทวัช อักษรภูร. 2543 : 8)

2.1.1 ฟัซซี่เซต (FUZZY SET)

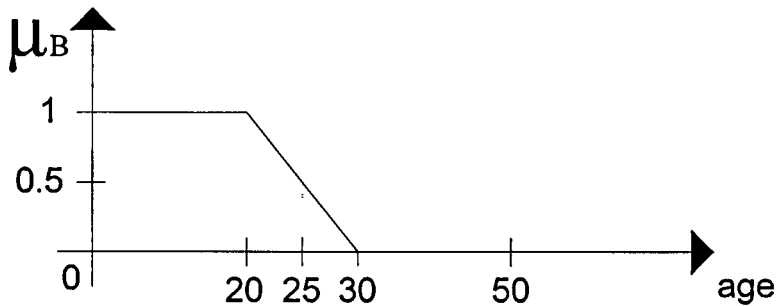
เซตของค่าทางคณิตศาสตร์ โดยทั่วไปแล้วจะเป็นลักษณะอย่างง่ายๆ คือ ค่านั้นอยู่ในเซตนี้หรือค่านั้นไม่อยู่ในเซตนี้ เช่น เซต A เป็นเซตของค่าจำนวนจริงตั้งแต่ 5 ถึง 8 เขียนแทนเป็นช่วงได้เป็น $A=[5,8]$ ดังรูป 2.1

รูปที่ 2.1 เซตแบบธรรมดา (Crisp Set) ของ $A=[5,8]$

เซตลักษณะตามรูปที่ 2.1 นั้น ถ้าค่าขององค์ประกอบใดๆ ไม่เป็นสมาชิกของเซตนี้ก็จะถือว่าองค์ประกอบนั้นมีค่าทางตรรกเป็น 0 แต่ถ้าค่าขององค์ประกอบนั้นเป็นสมาชิกของเซตนี้ก็จะถือว่าองค์ประกอบนั้นมีค่าทางตรรกเป็น 1 เซตแบบนี้จะถือเป็นเซตแบบปกติที่เรียกว่า Crisp Set ซึ่งค่า

ความเป็นสมาชิกทางตรรกที่มี 2 ค่า (0 กับ 1) นั้นจะไม่ละเอียดและไม่มีความยืดหยุ่นพอสำหรับการนำไปใช้งานในบางกรณี เช่น ถ้าบอกว่าเซต $B = \{\text{เซตของผู้เยาว์}\} = [\text{อายุ} 0 \text{ ปี}, \text{อายุ} 20 \text{ ปี}]$ นั้นหมายความว่าถ้าอายุ 20 ปี วันก็ไม่ถือว่าเป็นผู้เยาว์แล้ว ซึ่งดูแล้วการตีความจะไม่ดีพอสำหรับกรณีนี้ ควรจะบอกว่าอายุ 0 ถึง 20 ยังมีความเป็นผู้เยาว์อยู่ พออายุมากกว่า 20 ขึ้นไปก็เริ่มมีความเป็นผู้เยาว์น้อยลงและหมดความเป็นผู้เยาว์ตอนอายุ 30 ปี ดังรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 ถ้าอายุ 0 ถึง 20 ปีจะมีความเป็นผู้เยาว์เป็น 1 ถ้าอายุ 25 ปีจะถือว่ามีความเป็นผู้เยาว์อยู่ 0.5

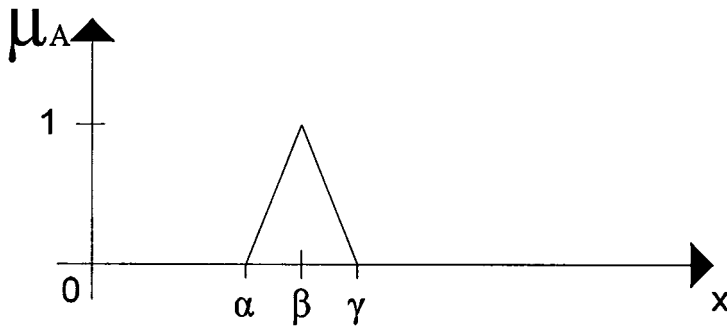
รูปแบบเซตตามรูปที่ 2.2 นั้นสามารถมีค่าทางตรรกของความเป็นสมาชิกได้ตั้งแต่ค่า 0 ถึง 1 เซตแบบนี้จะถือเป็นฟัซซี่เซต (Fuzzy Set)

2.1.2 ฟังก์ชันความเป็นสมาชิก (MEMBERSHIP FUNCTION)

ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกใช้เพื่อแสดงขอบเขตของค่าระดับความเป็นสมาชิกในแต่ละ ฟัซซี่เซต ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกของฟัซซี่เซตมีด้วยกันหลายแบบและที่นิยมใช้กัน ได้แก่

- ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบสามเหลี่ยม (Triangular membership function): ฟัซซี่เซตที่ใช้ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบนี้จะมีรูปร่างดังรูปที่ 2.3 ซึ่งค่าระดับความเป็นสมาชิก, μ_A ของฟังก์ชันจะนิยามได้ดังนี้

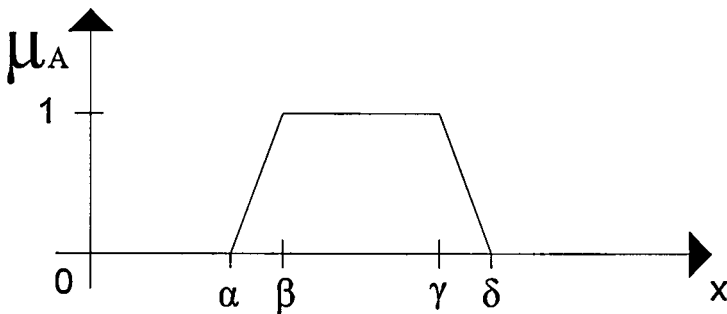
$$\mu_A(x) = \begin{cases} 0 & ; x > \alpha \\ (x - \alpha) / (\beta - \alpha) & ; \alpha \leq x \leq \beta \\ (\gamma - x) / (\beta - \alpha) & ; \beta \leq x \leq \gamma \\ 0 & ; x > \gamma \end{cases} \dots\dots\dots(2.1)$$

รูปที่ 2.3 ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบสามเหลี่ยม

- ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบสามเหลี่ยมคางหมู (Trapezoidal membership function): ฟังก์ชันที่ใช้ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบนี้จะมีรูปร่างดังรูปที่ 2.4 ซึ่งค่าระดับความเป็นสมาชิก, μ_A ของฟังก์ชันจะนิยามได้ดังนี้

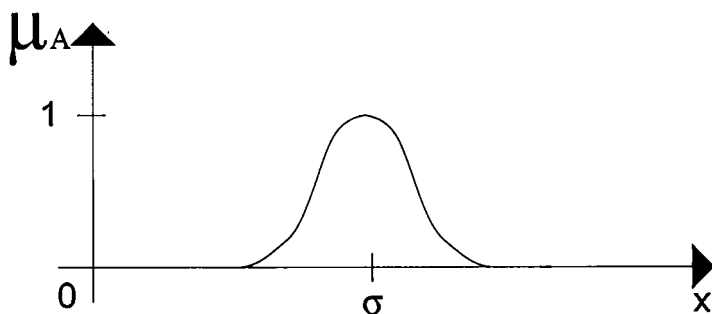
$$\mu_A(x) = \begin{cases} 0 & ; x < \alpha \\ (x - \alpha) / (\beta - \alpha) & ; \alpha \leq x \leq \beta \\ 1 & ; \beta \leq x \leq \gamma \\ (\gamma - x) / (\beta - \alpha) & ; \beta \leq x \leq \delta \\ 0 & ; x > \delta \end{cases} \dots\dots\dots(2.2)$$

รูปที่ 2.4 ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบสี่เหลี่ยมคางหมู

- ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบรูประฆังคว่ำ (Gaussian membership function): ฟังก์ชันที่ใช้ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบนี้จะมีรูปร่างดังรูปที่ 2.5 ซึ่งค่าระดับความเป็นสมาชิก, μ_A ของฟังก์ชันจะนิยามได้ดังนี้

$$\mu_A(x) = \begin{cases} \exp\left\{-\frac{(x - c_1)^2}{2s_1^2}\right\} & ; x < \sigma \\ \exp\left\{-\frac{(x - c_2)^2}{2s_2^2}\right\} & ; x > \sigma \end{cases} \dots\dots\dots(2.3)$$

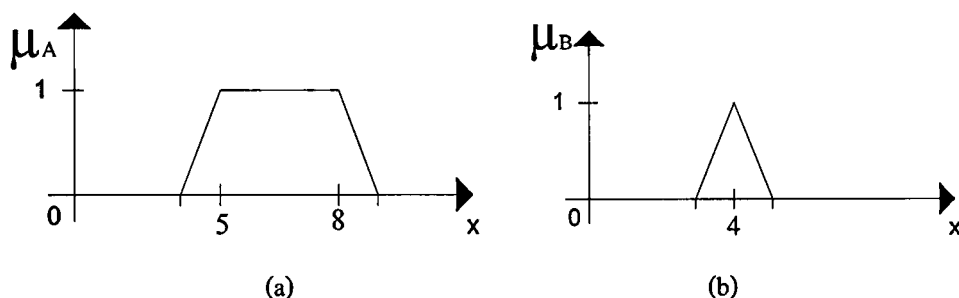

รูปที่ 2.5 ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบรูปประฆังคว่ำ

2.1.3 การกระทำกันของฟัซซีเซต (OPERATIONS OF FUZZY SET)

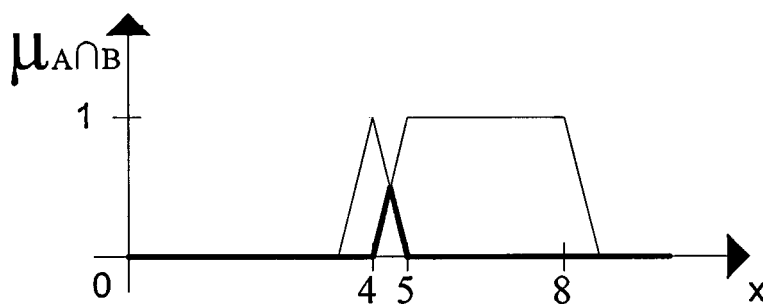
การกระทำกันของฟัซซีเซตก็คล้ายกับการกระทำกันของ Crisp Set ดังตัวอย่างด้านล่าง

ตัวอย่าง

รูปที่ 2.6 a) ฟัซซีเซต A, b) ฟัซซีเซต B

- การ Intersection หรือ AND Operation จะได้ผลลัพธ์ตามรูปที่ 2.7 ที่เป็นฟัซซีเซตเส้นหนา

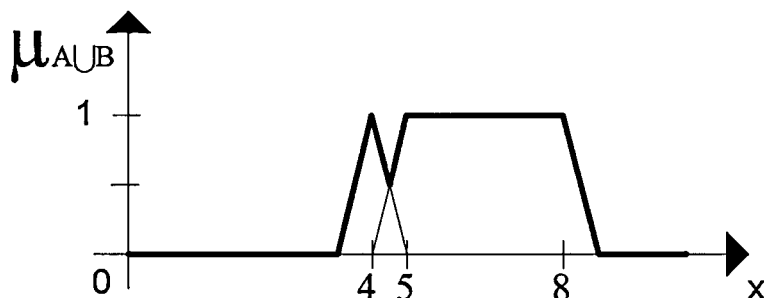

รูปที่ 2.7 ฟัซซีเซต A AND B

โดยทั่วไปการ Intersection ของฟัซซีเซตจะใช้ตัวกระทำในการหาค่าต่ำสุดดังสมการ

$$A \cap B \longleftrightarrow \mu_{A \cap B}(x) = \min\{\mu_A(x), \mu_B(x)\} \dots \dots \dots (2.4)$$

- การ Union หรือ OR Operation จะได้ผลลัพธ์ตามรูปที่ 2.8 ที่เป็นฟังก์ชันเส้นหนา

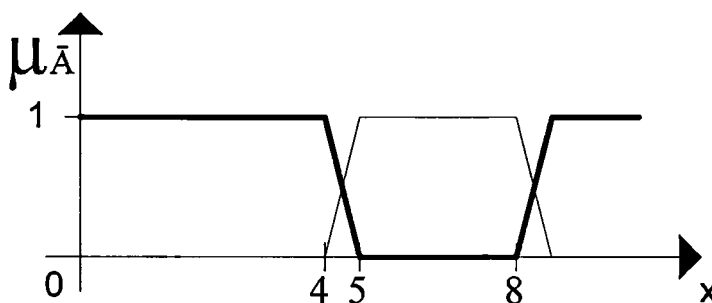

รูปที่ 2.8 ฟังก์ชันเซต A OR B

โดยทั่วไปการ Union ของฟังก์ชันเซตจะใช้ตัวกระทำในการหาค่าสูงสุดดังสมการ

$$A \cup B \longleftrightarrow \mu_{A \cup B}(x) = \max\{\mu_A(x), \mu_B(x)\} \dots \dots \dots (2.5)$$

- การ Complement หรือ Negation จะได้ผลลัพธ์ตามรูปที่ 2.9 ที่เป็นฟังก์ชันเส้นหนา

รูปที่ 2.9 ฟังก์ชันเซต NOT A

โดยทั่วไปการ Complement ของฟังก์ชันเซตจะใช้ตัวกระทำในการหาค่าที่ไม่อยู่ในฟังก์ชันดังสมการ

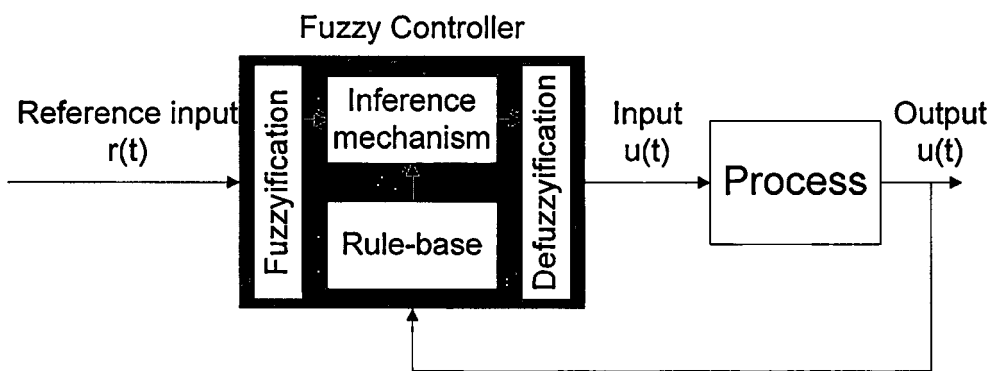
$$A' \longleftrightarrow \mu_{A'}(x) = 1 - \mu_A(x) \dots \dots \dots (2.6)$$

2.2 การควบคุมแบบฟัซซี่ (Fuzzy Control)

การควบคุมแบบฟัซซี่นั้นจะมีหลักการต่างจากการควบคุมตามวิธีการแบบดั้งเดิม (Conventional Control) พอสมควร ซึ่งวิธีการควบคุมแบบดั้งเดิมนั้นโดยทั่วไปจะต้องทำการหาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) ขององค์ประกอบส่วนต่างๆ ของระบบกระบวนการ (Process System) แล้วนำมาทำการสร้างระบบควบคุม (Control System) ออกมาในรูปแบบของสมการทางอนุพันธ์ แต่สำหรับวิธีการควบคุมแบบฟัซซี่นั้นจะอาศัยประสบการณ์ความชำนาญของผู้วิเคราะห์ในการที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นค่าตัวแปรทางความคิดความรู้สึก (Linguistic Variable) ซึ่งสามารถอธิบายค่าปริมาณของตัวแปรพวกนี้ได้จากฟัซซี่เซต (Fuzzy Set) โดยจะอธิบายตามตัวอย่างซึ่งเป็นการนำวิธีการควบคุมแบบฟัซซี่ไปใช้สำหรับการควบคุมการควบคุมหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้งในเนื้อหาบทถัดไป (นันทวัช อักษรกร. 2543 : 12)

2.2.1. องค์ประกอบหลักของตัวควบคุมแบบฟัซซี่เซต

ตัวควบคุมแบบฟัซซี่เซต (Fuzzy Controller) จะมีองค์ประกอบหลักอยู่ 4 อย่างดังรูปที่ 2.10

รูปที่ 2.10 บล็อกไดอะแกรมตัวควบคุมแบบฟัซซี่โดย Reference Input, $r(t)$ คือ ค่าที่เราต้องการตั้งไว้เพื่อทำการควบคุมกระบวนการให้ได้ค่านี้ (Setpoint)

โดยใน คือ ตัวควบคุมแบบฟัซซี่จะมีส่วนประกอบหลักต่างๆ คือ

1. กฎเงื่อนไขพื้นฐาน (Rule-Base):- เป็นกลุ่มของกฎเงื่อนไขถ้า-แล้ว (if-then rules) ซึ่งเป็นกฎที่ตั้งจากความรู้สึกนึกคิดทางตรรกของผู้ชำนาญระบบนั้นว่า ถ้าเป็นเงื่อนไขนั้นควรจะทำอย่างไรเพื่อให้การควบคุมดี โดยกฎเงื่อนไขพื้นฐานนี้มีักออกแบบมาให้อยู่ในรูปแบบดังนี้

$$\text{กฎข้อที่ } i: \text{ ถ้า } x_1 \text{ เป็น } A_1^{(i)} \text{ และ...และ } x_n \text{ เป็น } A_n^{(i)} \text{ แล้ว } y \text{ เป็น } B^{(i)} \dots\dots(2.7)$$

2. ส่วนที่ทำการแปลงให้เป็นค่าทางฟัซซี่ (Fuzzification interface):- เป็นส่วนที่แปลงค่าอินพุทของตัวควบคุมหรือตัวแปรกระบวนการ (Controller inputs or Process Variable) ที่เป็นตัวเลขให้มาเป็นข้อมูลค่าทางฟัซซี่ ซึ่งให้กลไกการวิเคราะห์สามารถใช้กฎเงื่อนไขพื้นฐานในการทำการวิเคราะห์ค่าพวกนี้ได้ โดยการแปลงให้เป็นค่าทางฟัซซี่นั้นก็จะเป็นการนำค่าอินพุทที่เป็นค่าตัวเลขปกติ, x ไปเป็นอินพุทของฟังก์ชันความเป็นสมาชิกที่ใช้
3. กลไกการวิเคราะห์ทางฟัซซี่ (Fuzzy inference mechanism):- เป็นส่วนที่จะทำการคัดเลือกกฎเงื่อนไขพื้นฐาน เพื่อนำอินพุทที่เป็นค่าทางฟัซซี่มาทำการวิเคราะห์ออกมาเป็นเอาต์พุทค่าทางฟัซซี่ โดยกลไกการวิเคราะห์ก็มีใช้กันอยู่หลายวิธี ได้แก่

- การใช้ตัวดำเนินการแบบหาค่าน้อยที่สุด (Min-Operation of fuzzy implication)

$$\mu_{A \rightarrow B}(x, y) = \min\{\mu_A(x), \mu_B(y)\} \dots \dots \dots (2.8)$$

- การใช้ตัวดำเนินการแบบผลคูณ (Product-Operation of fuzzy implication)

$$\mu_{A \rightarrow B}(x, y) = \mu_A(x) \cdot \mu_B(y) \dots \dots \dots (2.9)$$

- การวิเคราะห์โดยใช้กฎเชิงเลขคณิต (Arithmetic Rule of fuzzy implication)

$$\mu_{A \rightarrow B}(x, y) = \min\{1, 1 - \mu_A(x) + \mu_B(y)\} \dots \dots \dots (2.10)$$

- การวิเคราะห์โดยใช้กฎค่าสูงสุดของค่าต่ำสุด (Maxmin Rule of fuzzy implication)

$$\mu_{A \rightarrow B}(x, y) = \max\{\min\{\mu_A(x), \mu_B(y)\}, 1 - \mu_A(x)\} \dots \dots \dots (2.11)$$

- การวิเคราะห์โดยใช้กฎบูลีน (Boolean Rule of fuzzy implication)

$$\mu_{A \rightarrow B}(x, y) = \max\{1 - \mu_A(x), \mu_B(y)\} \dots \dots \dots (2.12)$$

- การวิเคราะห์โดยใช้กฎของ Goguen (Goguen's Rule of fuzzy implication)

$$\mu_{A \rightarrow B}(x, y) = \begin{cases} 1 & ; \mu_A(x) \leq \mu_B(y) \\ \frac{\mu_B(y)}{\mu_A(x)} & ; \mu_A(x) > \mu_B(y) \dots \dots \dots (2.13) \end{cases}$$

4. ส่วนที่ทำการแปลงออกมาเป็นค่าเพื่อส่งออกไปสู่การควบคุม (Defuzzification interface):- จะทำการคำนวณแปลงค่าทางฟัซซี่จากการวิเคราะห์ของกลไกการวิเคราะห์ออกมาเป็นค่าผลลัพธ์ที่เป็นตัวเลขและส่งออกไปสู่การควบคุมอินพุทของกระบวนการ โดยมีอยู่ด้วยกันหลายวิธีได้แก่

- วิธีการหาค่ากลางของพื้นที่ (Center of area defuzzification) หรืออาจเรียกว่า การหาจุดศูนย์กลางถ่วง (center of gravity, COG) หรือ แบบเซนทรอยด์ (centroid)

$$\text{output} = \frac{\sum_i b_i \int \mu_{(i)}}{\sum_i \int \mu_{(i)}} \dots \dots \dots (2.14)$$

โดย b_i คือ ค่าจุดศูนย์กลางของฟัซซี่เซ็ทย่อยแต่ละรูปในฟัซซี่เซ็ทรวม

$\int \mu_{(i)}(x)$ คือ พื้นที่ใต้กราฟของฟังก์ชันความเป็นสมาชิกของฟัซซี่เซ็ท

ย่อยแต่ละรูป ในฟัซซี่เซ็ทรวมฟังก์ชันความเป็นสมาชิก รูปกราฟสามเหลี่ยมที่มีความเป็นสมาชิกสูงสุดเป็น 1 ซึ่งจะ ถูกตัดออกโดยค่าระดับความเป็นสมาชิก จะมีค่าเป็น:-
 $w \left(h - \frac{h^2}{2} \right) \dots \dots \dots (2.15)$

โดย w คือ ค่าความกว้างของฐานของรูปกราฟสามเหลี่ยมของฟัซซี่เซ็ท ฟังก์ชันความเป็นสมาชิก

h คือ ค่าความสูงของรูปกราฟสามเหลี่ยมที่ถูกตัดออก ซึ่งก็คือค่า ระดับความเป็นสมาชิกของฟัซซี่เซ็ทย่อยแต่ละรูปนั่นเอง

- วิธีการหาจุดศูนย์กลางเฉลี่ย (Center-Average) ซึ่งสามารถคำนวณได้ง่ายกว่า วิธีการ COG โดยสามารถคำนวณค่าออกได้จากสมการ:-

$$\text{output} = \frac{\sum_i b_i \int \mu_{\text{premise}(i)}}{\sum_i \int \mu_{\text{premise}(i)}} \dots\dots\dots(2.16)$$

โดย $\mu_{\text{premise}(i)}$ คือ ค่าระดับความเป็นสมาชิกของฟัซซีเซตผลลัพธ์ย่อย
แต่ละรูป

วิธีการหาค่าเอาต์พุตผลลัพธ์ จากการหาจุดศูนย์กลางของรูปกราฟของฟัซซีเซตฟัซซี้ที่ชั้นความเป็นสมาชิกผลลัพธ์รวม (Defuzzification) ทั้งสองวิธีนี้ จะคำนวณค่าออกมาได้แตกต่างกัน ซึ่งการจะพิจารณาว่าวิธีการไหนจะดีกว่ากัน ในการนำไปใช้ควบคุมระบบกระบวนการของเรานั้นจะต้องขึ้นอยู่กับ การทดสอบจำลองการทำงาน (simulation) และการนำไปใช้งาน (implementation) ต่อไป

2.3 คำสั่งต่างๆ ที่ใช้ในเครื่องมือ Visual Programming Language 2008 มีดังนี้

- คำสั่ง Data ใช้สำหรับกำหนดค่าในรูปแบบต่างๆ ดังตารางที่ 2.1

รูปที่ 2.11 คำสั่ง Data

ตารางที่ 2.1 ประเภทของข้อมูล

VPL Type	Description
bool	Boolean values: true, false
byte	8 bit unsigned integer (0 to 255)
sbyte	8 bit signed integer (-128 to 127)
char	character
decimal	fixed point decimal number (fixed precision number)
double	double precision (64-bit) floating point number (approx 14 significant digits)
float	single precision (32-bit) floating point number (approx 7 significant digits)
int	32 bit signed integer
uint	32 bit unsigned integer
long	64 bit signed integer
ulong	64 bit unsigned integer
short	16 bit signed integer (-32768 to 32767)
ushort	16 bit unsigned integer (0 to 65535)
string	character string (text)

- คำสั่ง Calculate ใช้สำหรับคำนวณค่าตัวแปรที่เข้ามา โดยมีรูปแบบการกระทำกันของ Calculate ดังตารางที่ 2.2

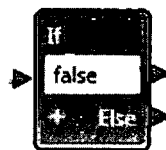

รูปที่ 2.12 คำสั่ง Calculate

ตารางที่ 2.2 การกระทำกันของค่าตัวแปรของคำสั่ง Calculate

Command	Description
+	add
-	subtract/minus
*	multiply
/	divide
%	mod (The modulus operation returns the remainder after a division)
&&	AND
	OR
!	NOT

- คำสั่ง If ใช้สำหรับกำหนดเงื่อนไขของต่างๆ ของข้อมูลหรือตัวแปรที่เข้ามา เพื่อทำการเลือกเอาที่พูดตามที่กำหนดจากอินพุตได้ โดยมีรูปแบบการกระทำกันของ If ดังตารางที่ 2.3

รูปที่ 2.13 คำสั่ง If

ตารางที่ 2.3 การกระทำกันของค่าตัวแปรของคำสั่ง If

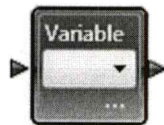
Command	Description
= or ==	equals
!= or <>	not equals
<	less than
>	greater than
≤	less than or equals
≥	greater than or equals

- คำสั่ง Merge ใช้สำหรับรวมข้อมูลหรือตัวแปรต่างๆ เพื่อส่งข้อมูลเหล่านี้ไปยังคำสั่งถัดไป

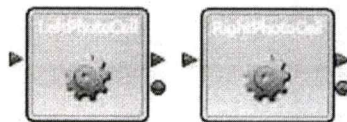
รูปที่ 2.14 คำสั่ง If

- คำสั่ง Variable เป็นตัวแปรที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูลต่างๆ โดยมีประเภทของข้อมูลเช่นเดียวกับคำสั่ง Data ดังตารางที่ 2.1

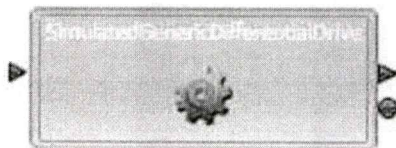
รูปที่ 2.15 คำสั่ง Variable

- คำสั่ง PhotoCell เป็นฟังก์ชันสำหรับใช้อ่านค่าของสีต่างๆ ของทางด้านซ้ายและขวา

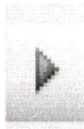
รูปที่ 2.16 คำสั่ง Photo Cell

- คำสั่ง SimulatedGenericDifferentialDrive เป็นฟังก์ชันสำหรับควบคุมการทำงานของมอเตอร์ โดยสามารถกำหนดค่าต่างๆ คือ ความเร็ว, กำลัง, ทิศทางหรือแรงบิดเป็นต้น

รูปที่ 2.17 คำสั่ง SimulatedGenericDifferentialDrive

- คำสั่ง Run ใช้สำหรับจำลองการทำงานของโปรแกรมที่ได้ทำการสร้างขึ้นมา

รูปที่ 2.17 คำสั่ง Run

บทที่ 3

หลักการควบคุมหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้งโดยใช้พีซีซีลอจิกคอนโทรล

แนวทางในการควบคุมหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้งในเนื้อหาส่วนนี้จะอธิบายเป็นตัวอย่างอย่างง่ายที่ประยุกต์สำหรับการควบคุมมอเตอร์ด้านซ้ายและขวา ซึ่งทำหน้าที่ขับเคลื่อนและกำหนดทิศทางของหุ่นยนต์ โดยถือเป็นเอาต์พุตตัวหลักของระบบ

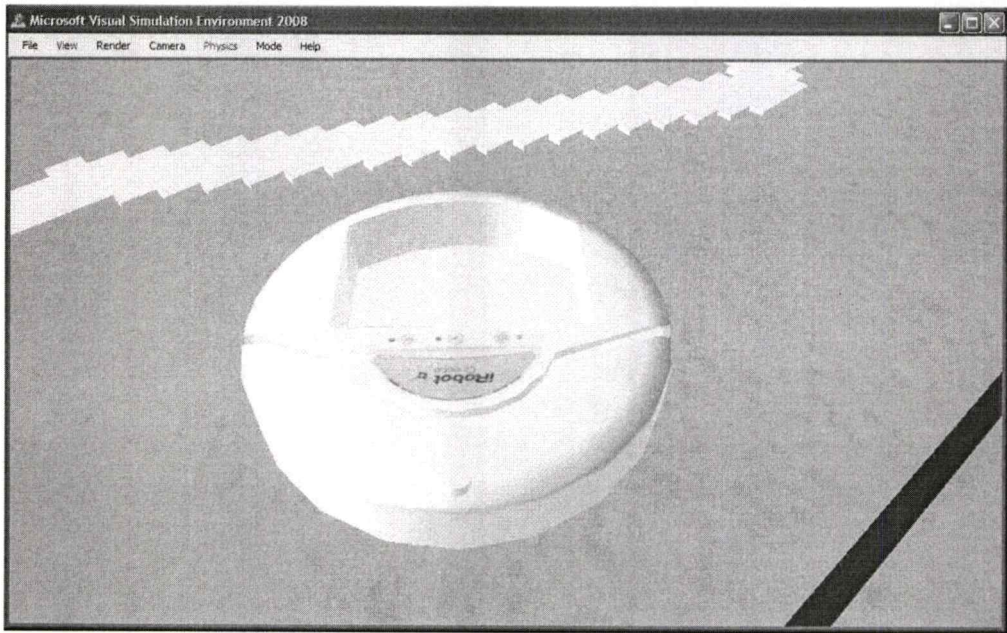
3.1 หลักการในควบคุมหุ่นยนต์ให้เดินตามเส้นโค้ง

ทำการหาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมมอเตอร์ซ้ายและขวาของตัวหุ่นยนต์กับทิศทาง การเคลื่อนที่และความเร็วของตัวหุ่นยนต์ เพื่อให้หุ่นยนต์สามารถเดินตามเส้นโค้งที่กำหนดได้ โดยไม่หลุดออกไปนอกเส้นทาง

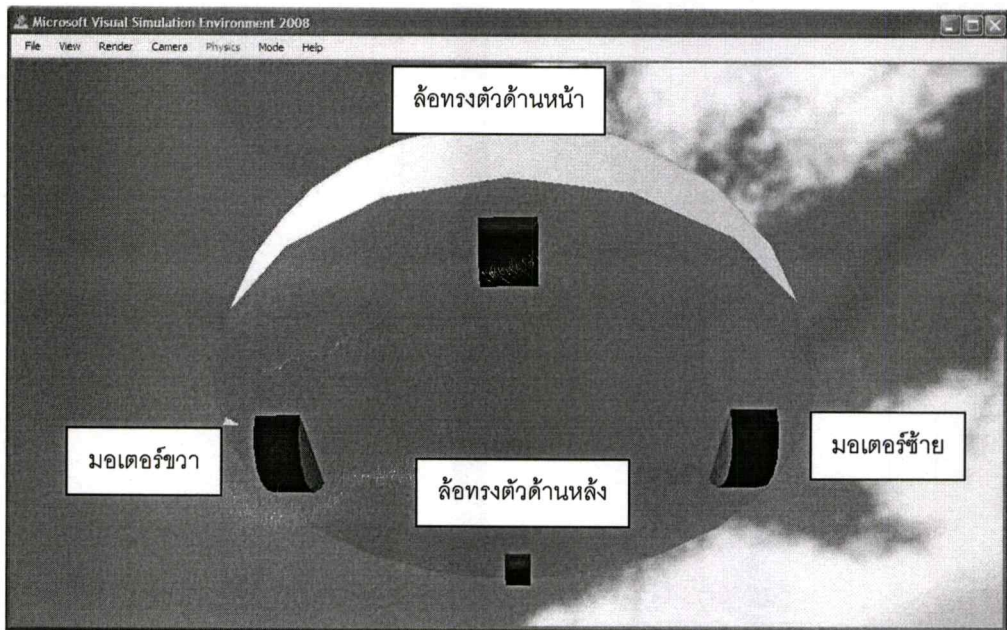
3.1.1 ศึกษาหลักการการทำงานสำหรับควบคุมหุ่นยนต์ให้เดินตามเส้นโค้ง

ทำการศึกษาการทำงานของหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้งจาก www.ProMRDS.com โดยโปรแกรมชื่อว่า FollowLine และใช้ซอฟต์แวร์ของ Microsoft Robotics Develop Studio 2008 โดยใช้เครื่องมือ Visual Programming Language 2008 ในการอิมพลีเมนต์ ซึ่งตัวหุ่นยนต์ สภาพแวดล้อมและค่าพารามิเตอร์ต่างๆ เป็นดังนี้

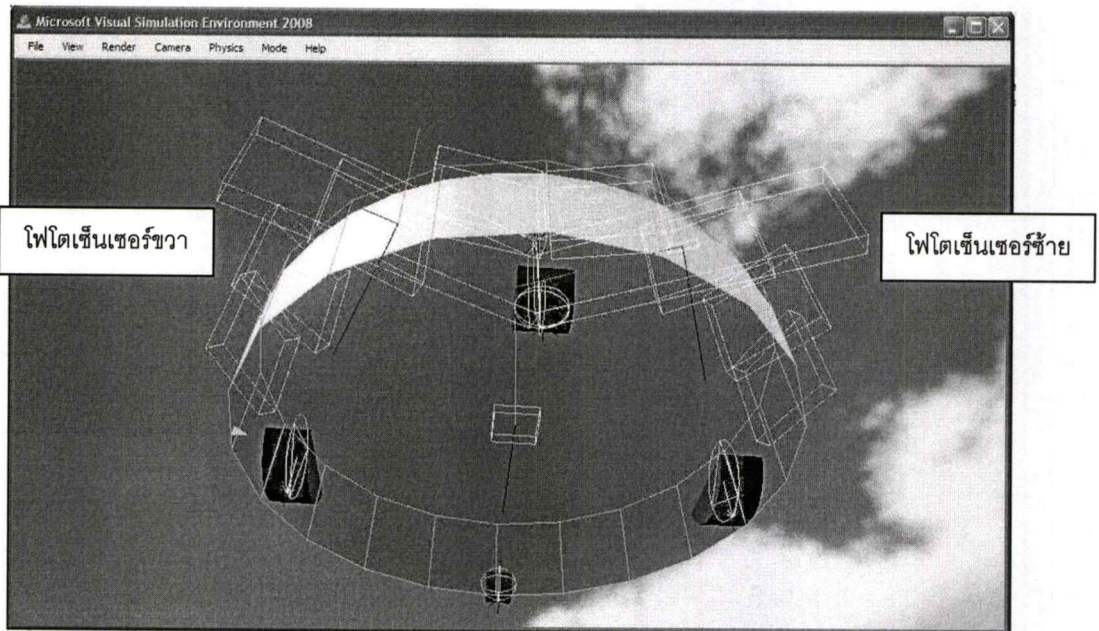
- ตัวหุ่นยนต์ ประกอบด้วยโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) จำนวน 2 ตัว ติดตั้งอยู่ได้ บริเวณด้านหน้าซ้ายและขวาของตัวหุ่นยนต์, มีมอเตอร์สำหรับควบคุมล้อจำนวน 2 ตัว ติดตั้งอยู่ด้านซ้ายและขวาอย่างละ 1 ตัว ซึ่งเป็นมอเตอร์แบบที่สามารถควบคุมองศาในการหมุน ความเร็วหรือแรงบิดได้ และมีล้อสำหรับทรงตัวจำนวน 2 ล้อติดตั้งอยู่ที่ ด้านหน้าและหลังของตัวหุ่นยนต์ ดังรูปที่ 3.1, 3.2 และ 3.3

รูปที่ 3.1 รูปด้านบนของหุ่นยนต์

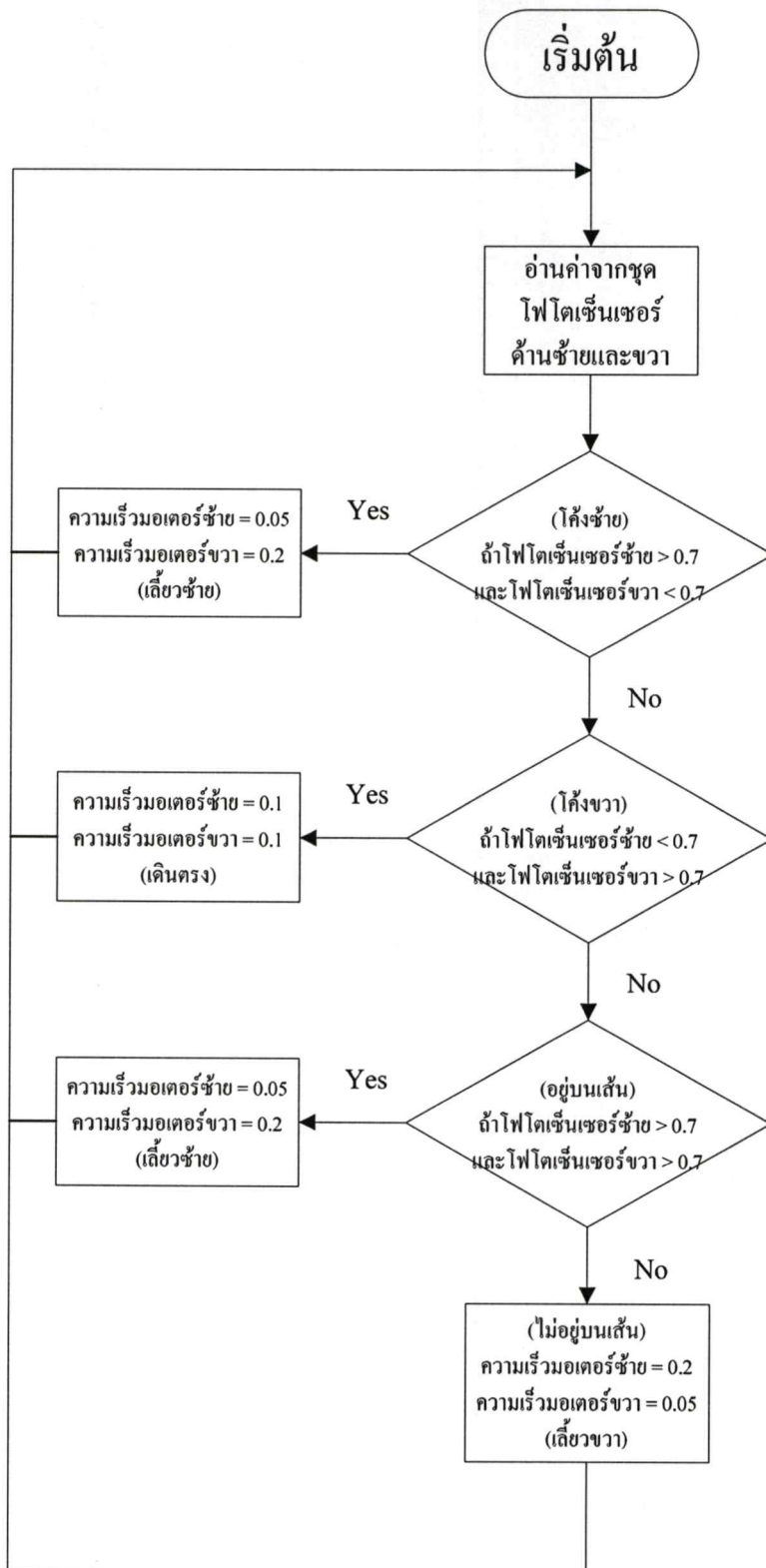

รูปที่ 3.2 รูปด้านล่างของหุ่นยนต์

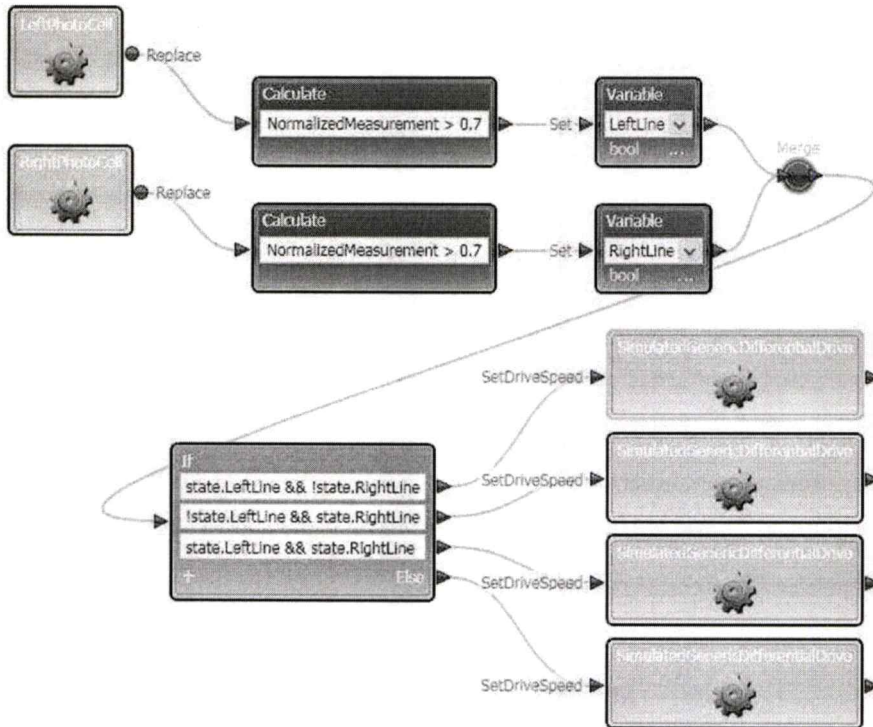
รูปที่ 3.3 รูปแสดงตำแหน่งของโฟโตเซ็นเซอร์(Foto Sensor)

- สภาพแวดล้อมที่จะให้หุ่นยนต์ทำงานนั้นจะเป็นพื้นที่ราบ โดยมีเส้นสีขาวและพื้นสีเทา เพื่อให้หุ่นยนต์เดินตามเส้นนี้ไปยังจุดกำหนดไว้ ซึ่งในการเดินตามเส้นนี้ต้องใช้ อุปกรณ์การตรวจจับเส้นสีขาว คือ โฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor)
- อินพุตของระบบ จะใช้โฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) จำนวน 2 ตัวติดตั้งไว้ที่ด้านหน้าของหุ่นยนต์ เพื่อทำหน้าที่ตรวจจับว่าเส้น โค้งกับตัวหุ่นยนต์นั้นมีทิศทางเป็นอย่างไร โดยใช้หลักการความแตกต่างของสีทั้ง 2 โดยเมื่อโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ตรวจสอบสีเทาจะให้เอาต์พุตออกมาเป็นค่า 0.628 , เมื่อตรวจสอบขอบสีขาวจะให้เอาต์พุตมาเป็นค่า 0.88 และเมื่อตรวจสอบสีขาวจะให้เอาต์พุตมาเป็นค่า 0.919 โดยทำการอ่านค่าจากโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ทั้ง 2 ด้าน โดยโฟโตเซ็นเซอร์ด้านใดมีค่ามากกว่า 0.7 ก็แสดงว่าตรวจพบเส้น โค้งไปทางด้านนั้น
- เอาต์พุตของระบบ คือความเร็วของมอเตอร์ด้านซ้ายและขวา ซึ่งมีหน่วยเป็นเมตรต่อวินาที (m/s) โดยเมื่อต้องการเลี้ยวไปทางใดก็ให้มอเตอร์ด้านนั้นมีความเร็ว น้อยกว่ามอเตอร์อีกด้านหนึ่ง
- ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม FollowLine ดังรูปที่ 3.4

รูปที่ 3.4 โฟลวชาร์ตแสดงขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม FollowLine

- จากโฟลวชาร์ตแสดงขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม FollowLine นำมาอิมพลีเมนต์ด้วย Visual Programming Language 2008 ดังรูปที่ 3.5 ซึ่งการทำงานของโปรแกรม โดยเริ่มต้นจากโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ทั้งด้านซ้ายและขวาทำการอ่านค่าสีที่ตำแหน่งนั้นๆ นำค่าที่ได้มาทำการคำนวณว่ามีค่ามากกว่า 0.7 หรือไม่ ถ้าโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ด้านซ้ายอ่านค่าสีได้มากกว่า 0.7 ให้ทำการกำหนดตัวแปร LeftLine ให้มีค่าเป็นจริง และถ้าโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ด้านซ้ายอ่านค่าสีได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.7 ให้ทำการกำหนดตัวแปร LeftLine นั้นให้มีค่าเป็นเท็จและถ้าโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ด้านขวาอ่านค่าสีได้มากกว่า 0.7 ให้ทำการกำหนดตัวแปร RightLine ให้มีค่าเป็นจริง และถ้าโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ด้านขวาอ่านค่าสีได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.7 ให้ทำการกำหนดตัวแปร RightLine นั้นให้มีค่าเป็นเท็จ นำตัวแปรทั้ง 2 ตัวไปทำการตรวจสอบเงื่อนไขดังต่อไปนี้
 1. ถ้า LeftLine เป็นจริงและ RightLine เป็นเท็จ ให้กำหนดค่าความเร็วมอเตอร์ด้านซ้ายเท่ากับ 0.05 m/s และความเร็วมอเตอร์ด้านขวาเท่ากับ 0.2 m/s
 2. ถ้า LeftLine เป็นเท็จและ RightLine เป็นจริง ให้กำหนดค่าความเร็วมอเตอร์ด้านซ้ายเท่ากับ 0.1 m/s และความเร็วมอเตอร์ด้านขวาเท่ากับ 0.1 m/s
 3. ถ้า LeftLine เป็นจริงและ RightLine เป็นจริง ให้กำหนดค่าความเร็วมอเตอร์ด้านซ้ายเท่ากับ 0.05 m/s และความเร็วมอเตอร์ด้านขวาเท่ากับ 0.2 m/s
 4. ถ้าค่าของ LeftLine และ RightLine ไม่อยู่ในเงื่อนไขทั้ง 3 ข้อให้กำหนดค่าความเร็วมอเตอร์ด้านซ้ายเท่ากับ 0.2 m/s และความเร็วมอเตอร์ด้านขวาเท่ากับ 0.05 m/s

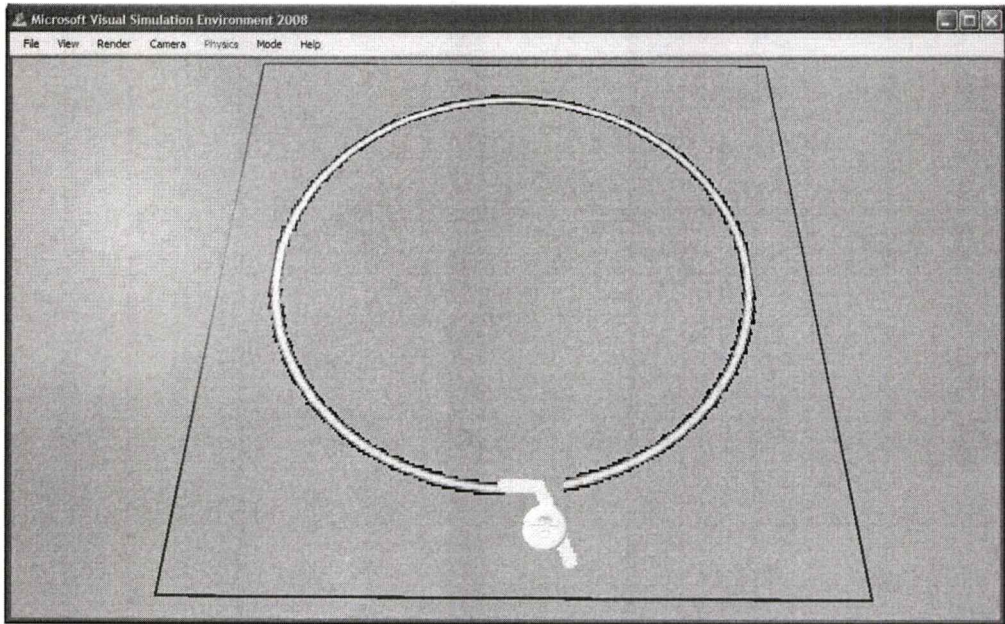

รูปที่ 3.5 โปรแกรม FollowLine จาก www.ProMRDS.com

3.1.2 ทดสอบการทำงานของโปรแกรมจาก WWW.PROMRDS.COM กับเส้นโค้งรูปแบบต่างๆ

เพื่อทดสอบว่าโปรแกรม FollowLine สามารถนำไปใช้กับการเดินตามเส้นโค้งแบบใดได้บ้าง โดยใช้แผนที่สำหรับทดสอบด้วยกันทั้งหมด 3 แผนที่คือ 1.แผนที่รูปวงกลมวนซ้าย, 2.แผนที่รูปวงกลมวนขวา และ 3.แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ แล้วทำการจับเวลาการเดินทางของหุ่นยนต์จากจุดเริ่มต้นไปยังจุดสิ้นสุด ซึ่งมีผลการทดสอบเป็นดังนี้

- แผนที่รูปวงกลมวนซ้าย พบว่าโปรแกรม FollowLine สามารถเดินตามเส้นโค้งวงกลมวนซ้ายได้ แต่ไม่สามารถเดินให้อยู่ในเส้นทางได้ตลอดเวลา ซึ่งได้ผลการทดสอบออกมาดังตารางที่ 3.1

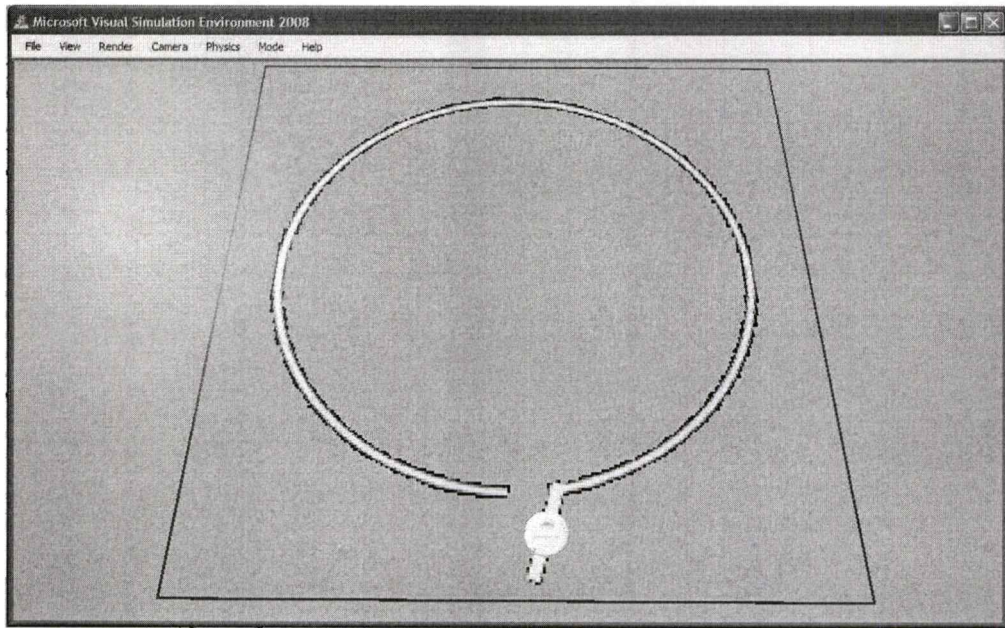

รูปที่ 3.6 แผนที่รูปวงกลมวนซ้าย

ตารางที่ 3.1 ผลการทดสอบโดยใช้แผนที่วงกลมวนซ้าย

ครั้งที่	โปรแกรม FollowLine	
	เวลา (นาทื)	หมายเหตุ
1	2:35:06	หลุดจากเส้น 2 ครั้ง
2	2:35:09	หลุดจากเส้น 2 ครั้ง
3	2:35:03	หลุดจากเส้น 2 ครั้ง
4	2:36:04	หลุดจากเส้น 2 ครั้ง
5	2:35:08	หลุดจากเส้น 2 ครั้ง
เฉลี่ย	2:35:18	

- แผนที่รูปวงกลมวนขวา พบว่าโปรแกรม FollowLine ไม่สามารถเดินตามเส้นโค้งวงกลมวนขวาได้ ซึ่งได้ผลการทดสอบออกมดังตารางที่ 3.2

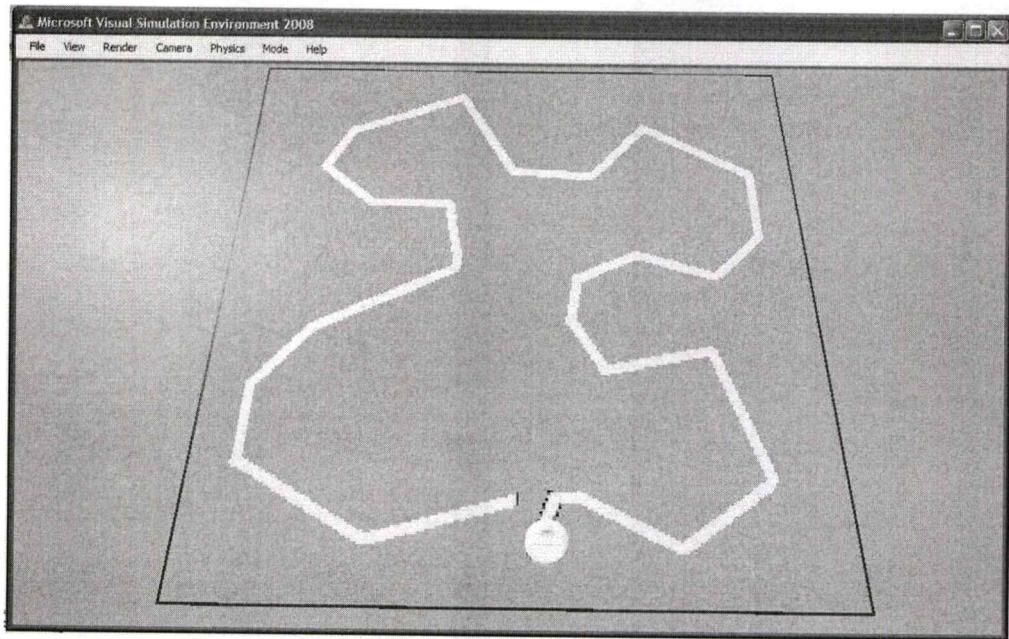

รูปที่ 3.7 แผนที่รูปวงกลมวนขวา

ตารางที่ 3.2 ผลการทดสอบโดยใช้แผนที่วงกลมวนขวา

ครั้งที่	โปรแกรม FollowLine	
	เวลา (นาท)	หมายเหตุ
1	-	เดินออกนอกเส้นทาง
2	-	เดินออกนอกเส้นทาง
3	-	เดินออกนอกเส้นทาง
4	-	เดินออกนอกเส้นทาง
5	-	เดินออกนอกเส้นทาง
เฉลี่ย	-	

- แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ พบว่าโปรแกรม FollowLine สามารถเดินตามเส้นโค้งไม่มีรูปแบบเฉพาะได้ แต่ไม่สามารถเดินให้อยู่ในเส้นทางได้ตลอดเวลา ซึ่งได้ผลการทดสอบออกมดั่งตารางที่ 3.3

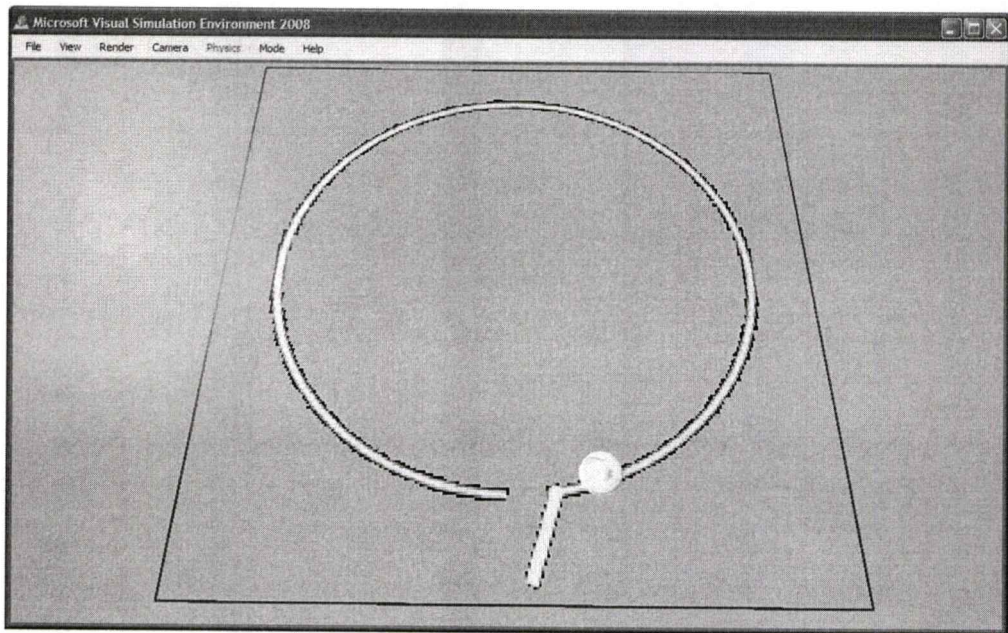
รูปที่ 3.8 แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ

ตารางที่ 3.3 ผลการทดสอบโดยใช้แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ

ครั้งที่	โปรแกรม FollowLine	
	เวลา (นาที)	หมายเหตุ
1	3:19:01	หลุดจากเส้น 3 ครั้ง
2	3:05:02	หลุดจากเส้น 2 ครั้ง
3	3:21:04	หลุดจากเส้น 2 ครั้ง
4	3:05:08	หลุดจากเส้น 1 ครั้ง
5	3:08:03	หลุดจากเส้น 1 ครั้ง
เฉลี่ย	3:11:40	

สรุปผลการศึกษาการทำงานของโปรแกรม FollowLine พบว่าสามารถเดินตามแผนที่ 1 และ 3 ได้ แต่การเดินนั้นยังพบว่า มีการหลุดออกนอกเส้นทาง ซึ่งหุ่นยนต์ก็สามารถเดินวนกลับมาสู่เส้นทาง แต่โปรแกรมนี้ไม่สามารถเดินตามแผนที่ 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นวงกลมวนขวาได้ เนื่องจากหลังจากช่วงเริ่มต้นที่เป็นเส้นตรงนั้น หุ่นยนต์เดินเป็นเส้นตรงไปเรื่อยๆ เพราะ โฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ด้านขวานั้นตรวจพบเส้นสีขาวอยู่ แต่โฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ด้านซ้ายไม่พบเส้นสีขาว จนกระทั่งหุ่นยนต์เดินหลุดออกจากเส้นทาง ก็จะทำการเลี้ยวขวา เพื่อหันกลับมายัง

เส้นทาง เมื่อหุ่นยนต์ทำการหันกลับมาจนพบเส้นสีขาวแล้ว แต่หุ่นยนต์อยู่ในตำแหน่งขนานกับเส้นทาง ซึ่งตำแหน่งนี้เองโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ด้านขวาและซ้ายจะตรวจไม่พบเส้นสีขาว และสั่งให้หุ่นยนต์เคลื่อนเลียขวา จนกระทั่งโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ด้านซ้ายก็ตรวจพบเส้นสีขาว แต่โฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ด้านขวาไม่พบเส้นสีขาว จึงสั่งให้หุ่นยนต์เคลื่อนเลียซ้าย แต่เนื่องจากองศาการเลี้ยวที่กว้างไป ทำให้หุ่นยนต์ไม่สามารถเลียซ้ายกลับเข้าเส้นทางได้ก่อนที่โฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ด้านซ้ายจะหลุดออกจากเส้นสีขาว ทำให้หุ่นยนต์กลับมาเลียขวาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งหุ่นยนต์ได้หลุดออกนอกเส้นทางเรียบร้อยแล้ว และก็จะทำการเลี้ยวขวาไปเรื่อยๆ เนื่องจากไม่พบเส้นทางเดิน

รูปที่ 3.9 ตำแหน่งที่หุ่นยนต์หลุดออกจากเส้นทาง

3.2 แนวคิดในการพัฒนาโปรแกรม FollowLine ด้วยพีซีลอจิกคอนโทรล

หลังจากที่ได้ทำการศึกษาโปรแกรม FollowLine พบว่าโปรแกรม FollowLine ยังคงมีข้อผิดพลาดในการเดินตามเส้นโค้งในบางรูปแบบอยู่ เพราะฉะนั้นในโครงการนี้จึงได้นำพีซีลอจิกคอนโทรล เข้ามาประยุกต์ใช้กับโปรแกรม FollowLine เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดบางอย่างของโปรแกรม FollowLine โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 กำหนดพีซีเซ็ทของอินพุทและเอาต์พุท

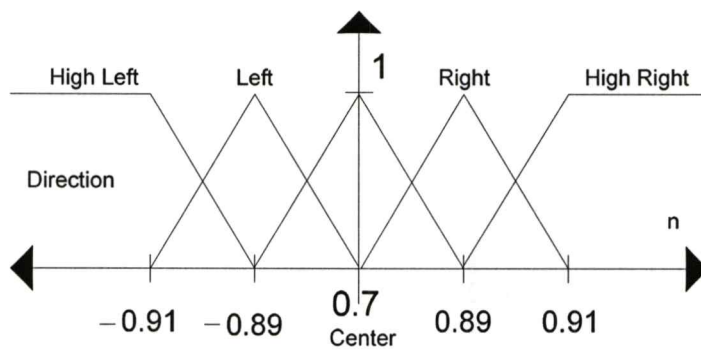
ในที่นี้จะใช้ฟังก์ชันความเป็นสมาชิกแบบสามเหลี่ยม โดยแบ่งพีซีเซ็ทในส่วนของทิศทาง ดังนี้

- ไปทางซ้ายมาก:- High left, HL
- ไปทางซ้าย:- Left, L
- ตรงกลาง:- Center, C
- ไปทางขวา:- Right, R
- ไปทางขวามาก:- High right, HR

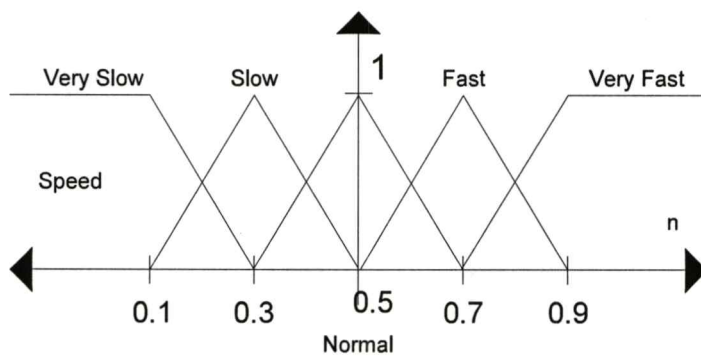
และในส่วนของความเร็วของหุ่นยนต์และมอเตอร์เป็นดังนี้

- ช้ามาก:- Very Slow, VS
- ช้า:- Slow, S
- ปานกลาง:- Normal, N
- เร็ว:- Fast, F
- เร็วมาก:- Very Fast, VF

กำหนดฟังก์ชันเชิงทศทางของอินพุตซึ่งเป็นตัวแปรจากกระบวนการในที่นี่คือ ทิศทางและความเร็วของหุ่นยนต์

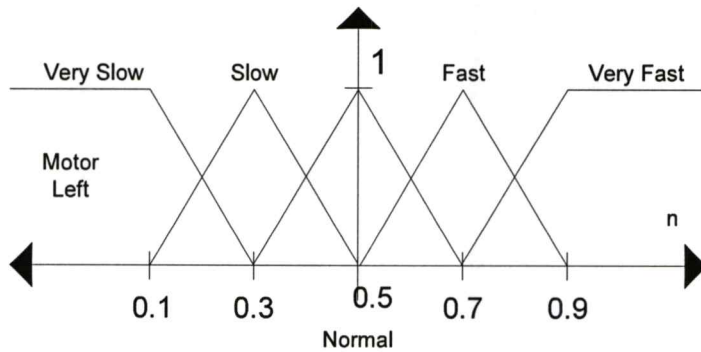
(a)

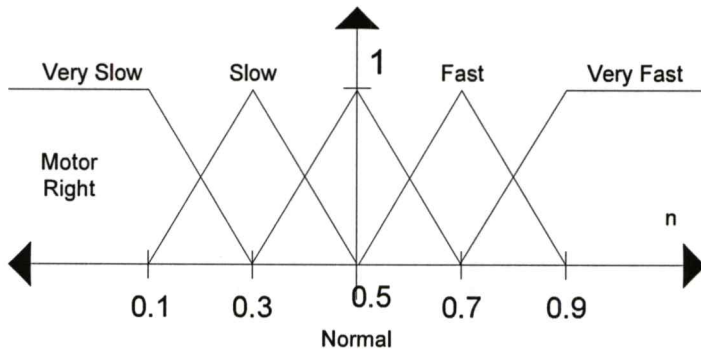
(b)

รูปที่ 3.10 (a) ฟังก์ชันเชิงทศทางของหุ่นยนต์และ (b) ฟังก์ชันเชิงทศทางความเร็วของหุ่นยนต์

กำหนดฟังก์ชันเชิงทอของเอาต์พุทความเร็วของมอเตอร์ทั้งซ้ายและขวาที่เป็นตัวควบคุมทิศทางและความเร็วของหุ่นยนต์

(a)

(b)

รูปที่ 3.11 (a) ฟังก์ชันเชิงทอของความเร็วมอเตอร์ด้านซ้าย (b) ฟังก์ชันเชิงทอของความเร็วมอเตอร์ด้านขวา

3.2.2 สร้างกฎเงื่อนไขพื้นฐาน (RULE-BASE)

มีรูปแบบ ถ้า (if) เหตุพื้นฐาน (premise) แล้ว (then) ผลลัพธ์สืบเนื่อง (Consequence) สามารถเขียนกฎเงื่อนไขตามตัวอย่าง ได้แก่

- ถ้า (if) ทิศทางเป็นซ้ายมาก (HL) และ (AND) ความเร็วของหุ่นยนต์เป็นปานกลาง (N) แล้ว (then) ความเร็วมอเตอร์ซ้ายจะเป็นปานกลาง (N) และ (AND) ความเร็วมอเตอร์ขวาจะเป็นซ้ายมาก (VL)
- ถ้า (if) ทิศทางเป็นตรงกลาง (C) และ (AND) ความเร็วของหุ่นยนต์เป็นช้า (L) แล้ว (then) ความเร็วมอเตอร์ซ้ายจะเป็นช้า (L) และ (AND) ความเร็วมอเตอร์ขวาจะเป็นช้า (L)

โดยกฎเงื่อนไขทุกข้อสามารถเขียนสรุปเป็นตารางความสัมพันธ์ที่ 1 และ 2 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอินพุตสองตัวที่เข้ามาว่า ถ้า อินพุตแต่ละตัว (ซึ่งในที่นี้ คือ ทิศทางและความเร็วของหุ่นยนต์) มีค่าสมาชิกเป็นของฟัซซีเซ็ทใด แล้ว จะได้อาท์พุทของมอเตอร์ซ้ายและขวา (คือ ความเร็วของมอเตอร์) ออกมามีค่าเป็นสมาชิกของฟัซซีเซ็ทใด

ตารางที่ 3.4 กฎเงื่อนไขพื้นฐานของล้อขวา

ความเร็วของ ล้อขวา		ทิศทาง				
		HL	L	C	R	HR
ความเร็วของหุ่นยนต์	VS	VS	VS	VS	VS	VS
	S	S	S	S	VS	VS
	N	N	N	N	S	VS
	F	F	F	F	N	S
	VF	VF	VF	VF	F	N

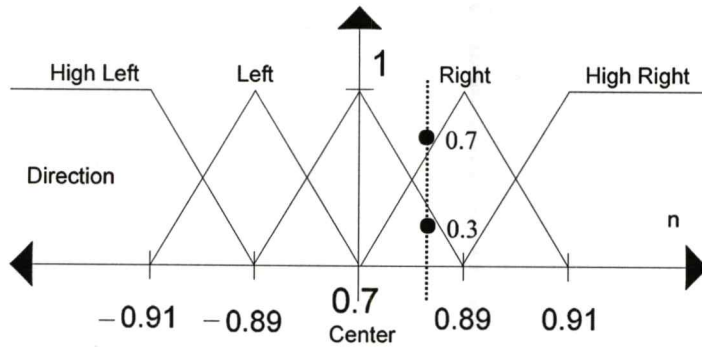
ตารางที่ 3.5 กฎเงื่อนไขพื้นฐานของล้อซ้าย

ความเร็วของ ล้อซ้าย		ทิศทาง				
		HL	L	C	R	HR
ความเร็วของหุ่นยนต์	VS	VS	VS	VS	VS	VS
	S	VS	VS	S	S	S
	N	VS	S	N	N	N
	F	S	N	F	F	F
	VF	N	F	VF	VF	VF

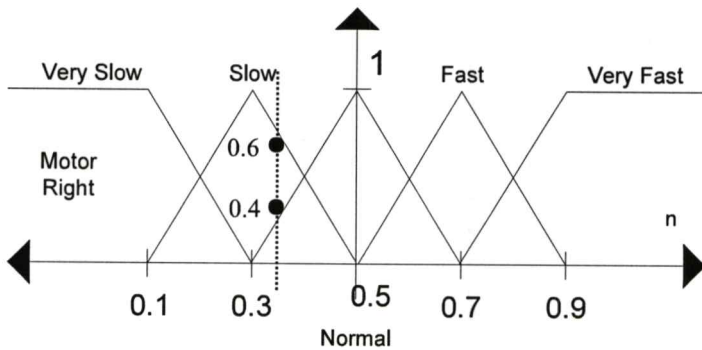
3.2.2.1 พิจารณาเมื่อมีอินพุตเข้ามายังตัวควบคุม (Fuzzification)

อินพุตซึ่งเป็นค่าต่างๆ นั้น จะถูกทำให้เป็นค่าทางฟัซซี โดยพิจารณาที่ค่าความเป็นสมาชิกในฟัซซีเซ็ทของอินพุตนั้น (นำอินพุตที่เป็นค่าตัวเลขมาทำการ Fuzzification)

ตัวอย่างเช่น ถ้าค่ามุมและความเร็วเชิงมุมอยู่ที่ตำแหน่งตามรูปที่ 3.12 และ 3.13 ตามลำดับ

รูปที่ 3.12 ตำแหน่งของทิศทางหุ่นยนต์

รูปที่ 3.13 ตำแหน่งของความเร็วของหุ่นยนต์

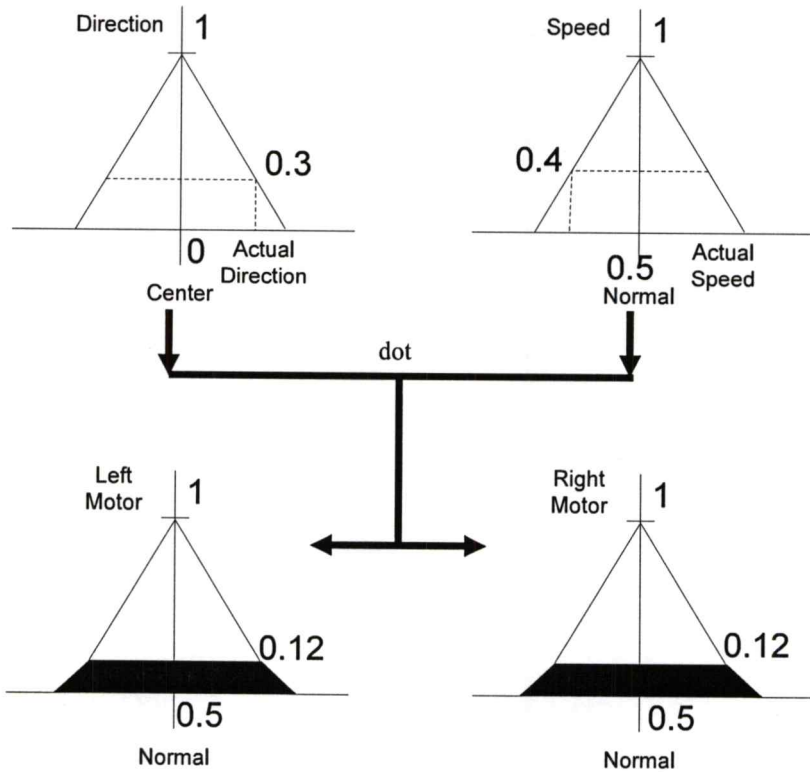
3.2.3 กลไกการวิเคราะห์ (INFERENCE MECHANISM) เพื่อหาค่าเอาต์พุต

จากค่าอินพุตตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าอินพุตแต่ละตัวนั้นจะตกไปอยู่ในช่วงของฟังก์ชันเซต 2 ช่วง ดังนั้นอินพุตที่มี 2 ตัวจึงต้องนำกฎพื้นฐาน (Rule-Base) มาพิจารณาทั้งหมด 4 กรณีด้วยกัน

- พิจารณาเลือกใช้กฎ:- ถ้า (if) ทิศทางเป็นตรงกลาง (Center) และ (AND) ความเร็วของหุ่นยนต์เป็นปานกลาง (N) แล้ว (then) ความเร็วมอเตอร์ซ้ายจะเป็นปานกลาง (N) และ (AND) ความเร็วมอเตอร์ขวาจะเป็นปานกลาง (N)

ในตัวอย่างนี้ จะทำการพิจารณาเฉพาะเซตของช่วงที่เป็นตรงกลางก่อน จากรูปที่ 3.12 จะเห็นว่าระดับความเป็นสมาชิกของเซตที่มีค่าเป็นตรงกลางของทิศทางของหุ่นยนต์ จากตัวอย่างนี้จะอยู่ที่ระดับ 0.3 และจากรูปที่ 3.13 จะเห็นว่าระดับความเป็นสมาชิกของเซตที่มีค่าปานกลางของความเร็วของหุ่นยนต์จะมีค่าเป็น 0.4 ตามกฎที่เลือกมานั้น กลไกการวิเคราะห์ในที่นี้จะทำการนำค่าระดับความเป็นสมาชิกทั้ง 2 นี้มาทำการคูณกัน (dot) โดยพิจารณาจากการหาค่าต่ำสุดของ 0.3 และ 0.4 คือ $0.3 * 0.4 = 0.12$

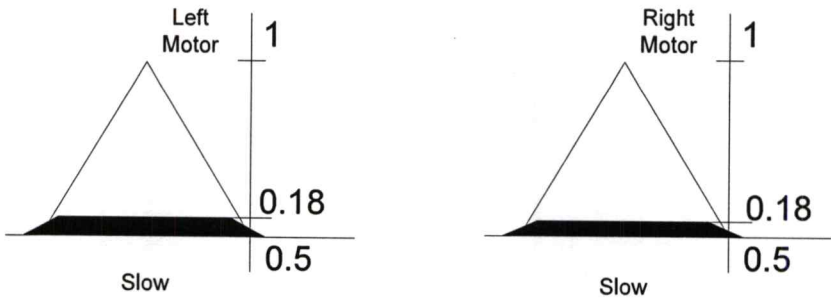
แล้วนำค่าที่ระดับนี้มาเป็นค่าของฟัซซี่เซตของความเร็วของมอเตอร์ทั้งซ้ายและขวาในช่วงเซตค่าที่เป็นปานกลางตามกฎพื้นฐาน (Rule-Base) ข้างต้น ดังรูปที่ 3.14 ข้างล่างนี้

รูปที่ 3.14 หาค่าระดับความเป็นสมาชิกของฟัซซี่เซตของมอเตอร์ทั้ง 2

จากรูปที่ 3.12 และ 3.13 จะเห็นได้ว่าทิศทางและความเร็วของหุ่นยนต์ที่จุดนี้จะมีระดับความเป็นสมาชิกอยู่ในเซตช่วงอื่นด้วย ซึ่งจะต้องทำการพิจารณาให้ครบทุกกรณีของกฎพื้นฐาน (Rule-Base) ที่ค่าอินพุทของกระบวนการสองตัวนี้เข้าเงื่อนไข โดยทำเช่นเดียวกับกรณีแรกดังต่อไปนี้

- พิจารณาเลือกใช้กฎ:- ถ้า (if) ทิศทางเป็นตรงกลาง (Center) และ (AND) ความเร็วของหุ่นยนต์เป็นช้า (S) แล้ว (then) ความเร็วมอเตอร์ซ้ายจะเป็นช้า (S) และ (AND) ความเร็วมอเตอร์ขวาจะเป็นช้า (S)

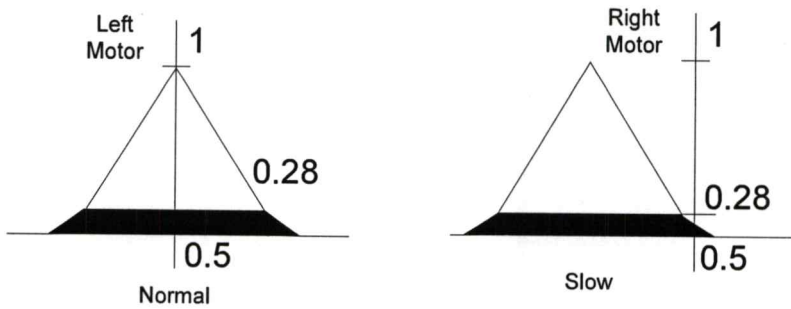
รูปที่ 3.15 ระดับความความเป็นสมาชิกของฟัซซี่เซตของความเร็วมอเตอร์ทั้ง 2 ข้างในช่วงที่เป็นค่าช้า (Slow)

- พิจารณาเลือกใช้กฎ:- ถ้า (if) ทิศทางเป็นขวา (R) และ (AND) ความเร็วของหุ่นยนต์เป็นช้า (S) แล้ว (then) ความเร็วมอเตอร์ซ้ายจะเป็นช้า (S) และ (AND) ความเร็วมอเตอร์ขวาจะเป็นช้ามาก (VS)

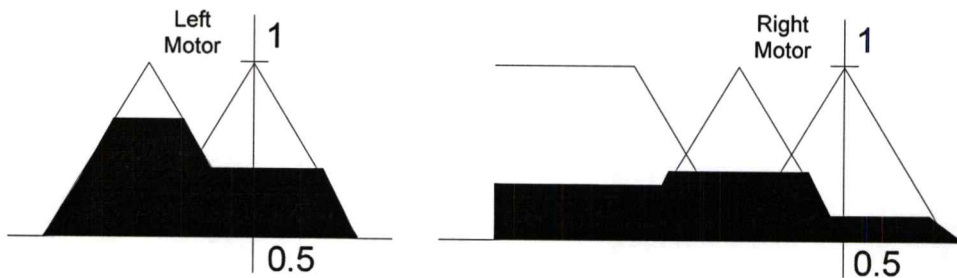
รูปที่ 3.16 ระดับความความเป็นสมาชิกของฟัซซี่เซตของความเร็วมอเตอร์ทั้ง 2 ข้างในช่วงที่เป็นค่าช้ามาก (Very Slow) และช้า (Slow)

- พิจารณาเลือกใช้กฎ:- ถ้า (if) ทิศทางเป็นขวา (R) และ (AND) ความเร็วของหุ่นยนต์เป็นปานกลาง (N) แล้ว (then) ความเร็วมอเตอร์ซ้ายจะเป็นปานกลาง (N) และ (AND) ความเร็วมอเตอร์ขวาจะเป็นช้า (S)

รูปที่ 3.17 ระดับความความเป็นสมาชิกของฟัซซี่เซตของความเร็วมอเตอร์ทั้ง 2 ข้างในช่วงที่เป็นค่าช้า (Slow) และปานกลาง (Normal)

จากนั้นนำฟัซซี่เซตผลลัพธ์จากทุกกรณีมารวมกันโดยใช้การ ก็จะได้ฟัซซี่เซตผลลัพธ์รวมทุกกรณีที่เป็นความเร็วของมอเตอร์ซ้ายและขวา ตามรูปที่ 3.18

รูปที่ 3.18 ผลลัพธ์ฟัซซี่เซตความเร็วของมอเตอร์ซ้ายและขวาจากทุกกรณีรวมกันโดยการ OR

วิธีการตามขั้นตอนที่ได้แสดงมาข้างต้น เป็นขั้นตอนในการวิเคราะห์หาค่าระดับความความเป็นสมาชิกที่เป็นไปได้ทั้งหมดของฟัซซี่เซตของผลลัพธ์รวม (Inference Step) โดยวิธีการนี้มีลักษณะเป็นรูปแบบ Dot of Product ที่ใช้การ Operation หาค่าโดยทำการคูณกัน วิธีการตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นวิธีการหนึ่งที่กินโดยทั่วไปของขั้นตอน Inference Step

3.2.4 หาค่าเอาต์พุต (นำค่าเอาต์พุตที่เป็นค่าทางฟัซซี่มาทำการ DEFUZZIFICATION)

ตามรูปที่ 3.19 เป็นการหาค่าความเร็วของมอเตอร์ซ้ายและขวาในฟัซซี่เซตผลลัพธ์ของความเร็วของหุ่นยนต์ในทุกกรณีรวมกัน โดยหาค่าที่จุดศูนย์กลางเฉลี่ย (Center-Average) ตามขั้นตอนดังนี้

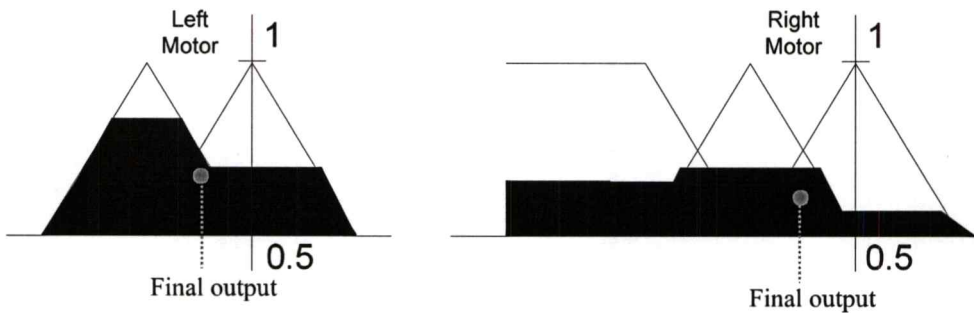
- Right Motor

$$\text{Output} = \frac{(\text{VS})(0.42) + (\text{S})(0.4) + (\text{N})(0.12)}{0.42 + 0.4 + 0.12}$$

$$= \frac{(0.1)(0.42) + (0.3)(0.4) + (0.5)(0.12)}{0.42 + 0.4 + 0.12} = 0.236$$

- Left Motor

$$\begin{aligned} \text{Output} &= \frac{(S)(0.6) + (N)(0.4)}{0.6 + 0.4} \\ &= \frac{(0.3)(0.6) + (0.5)(0.4)}{0.6 + 0.4} = 0.38 \end{aligned}$$

รูปที่ 3.19 ค่าผลลัพธ์ของความเร็วมอเตอร์ด้านซ้ายและขวา

3.3 สภาพแวดล้อม ส่วนประกอบและหลักการการทำงานของหุ่นยนต์ในการเดินตามเส้นโค้ง

ในส่วนการออกแบบเพื่อให้หุ่นยนต์สามารถเดินตามเส้นโค้งได้นั้น จะมีการนำอุปกรณ์ต่างๆ เข้ามาใช้งานร่วมกันตามแต่ละประเภทของอุปกรณ์ ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจว่าแต่ละอุปกรณ์ที่นำมาใช้งานนั้นมีกลไกการทำงานเป็นอย่างไร เพื่อที่จะสามารถทำการออกแบบการทำงานของระบบโดยรวม เพื่อให้หุ่นยนต์สามารถทำงานได้กับสภาพแวดล้อมที่กำหนดไว้

3.3.1 สภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ที่นำมาใช้งาน

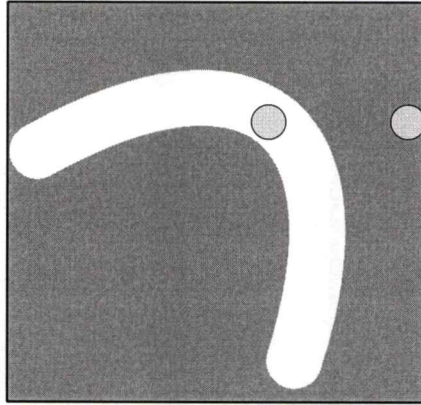
ในสภาพแวดล้อมที่จะให้หุ่นยนต์ทำงานนั้นจะเป็นพื้นที่ราบ โดยมีเส้นสีดำและพื้นสีขาว เพื่อให้หุ่นยนต์เดินตามเส้นนี้ไปยังจุดต่างๆ ได้ ซึ่งในการเดินตามเส้นนี้ต้องใช้อุปกรณ์การตรวจจับเส้นสีขาว คือ โฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) เพื่อเป็นหนึ่งในอินพุทของระบบและอินพุทอีกหนึ่งชุดคือ มอเตอร์ที่ใช้ในการเคลื่อนที่และกำหนดทิศทางของหุ่นยนต์

3.3.1.1 อินพุทของระบบ

อินพุทของระบบตัวที่หนึ่งจะใช้โฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) จำนวน 2 ตัวติดตั้งไว้ที่ด้านหน้าของหุ่นยนต์ เพื่อทำหน้าที่ตรวจจับว่าเส้นโค้งกับตัวหุ่นยนต์นั้นมีทิศทางเป็นอย่างไร โดย

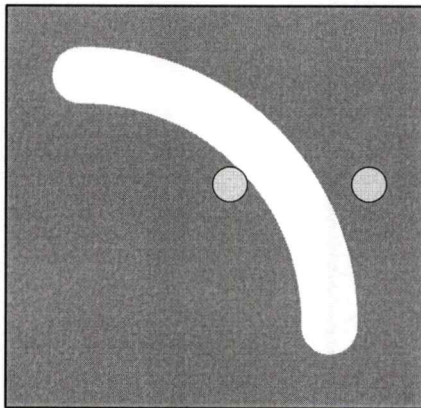
ใช้หลักการความแตกต่างของสีทั้ง 2 โดยเมื่อโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ตรวจพบสีเทาจะให้เอาท์พุทออกมาเป็นค่า 0.628 , เมื่อตรวจพบขอบสีขาวจะให้เอาท์พุทมาเป็นค่า 0.88 และเมื่อตรวจพบสีขาวจะให้เอาท์พุทมาเป็นค่า 0.919 โดยทำการอ่านค่าจากโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ทั้ง 2 ข้างก็จะสามารถรู้ได้ว่าเส้นทางข้างหน้าเป็นอย่างไร โดยสามารถระบุได้ว่ารูปแบบเส้นทางข้างหน้าได้ 5 รูปแบบดังนี้

- เซ็นเซอร์ซ้ายอ่านค่าได้ 0.919 เซ็นเซอร์ขวาอ่านค่าได้ 0.628 แสดงว่าเส้นโค้งมีลักษณะโค้งไปทางซ้ายมาก

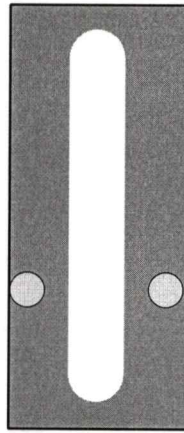
รูปที่ 3.20 เส้นโค้งซ้ายมาก

- เซ็นเซอร์ซ้ายอ่านค่าได้ 0.88 เซ็นเซอร์ขวาอ่านค่าได้ 0.628 แสดงว่าเส้นโค้งมีลักษณะโค้งไปทางซ้าย

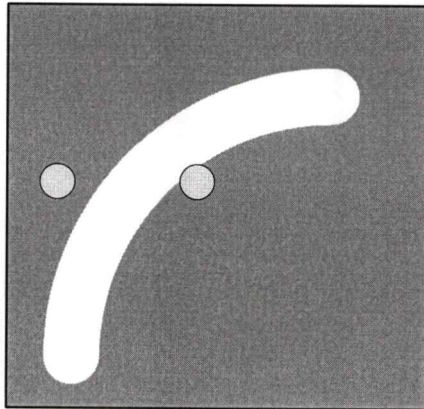
รูปที่ 3.21 เส้นโค้งซ้าย

- เซ็นเซอร์ซ้ายอ่านค่าได้ 0.628 เซ็นเซอร์ขวาอ่านค่าได้ 0.628 แสดงว่าเป็นเส้นตรง

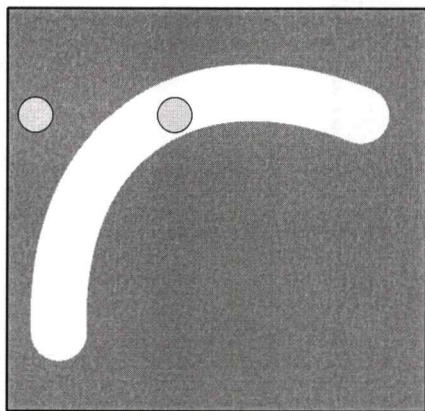
รูปที่ 3.22 เส้นตรง

- เซ็นเซอร์ซ้ายอ่านค่าได้ 0.628 เซ็นเซอร์ขวาอ่านค่าได้ 0.88 แสดงว่าเส้นโค้งมีลักษณะโค้งไปทางขวา

รูปที่ 3.23 เส้นโค้งขวา

- เซ็นเซอร์ซ้ายอ่านค่าได้ 0.628 เซ็นเซอร์ขวาอ่านค่าได้ 0.919 แสดงว่าเส้นโค้งมีลักษณะโค้งไปทางซ้ายมาก

รูปที่ 3.24 เส้นโค้งขวามาก

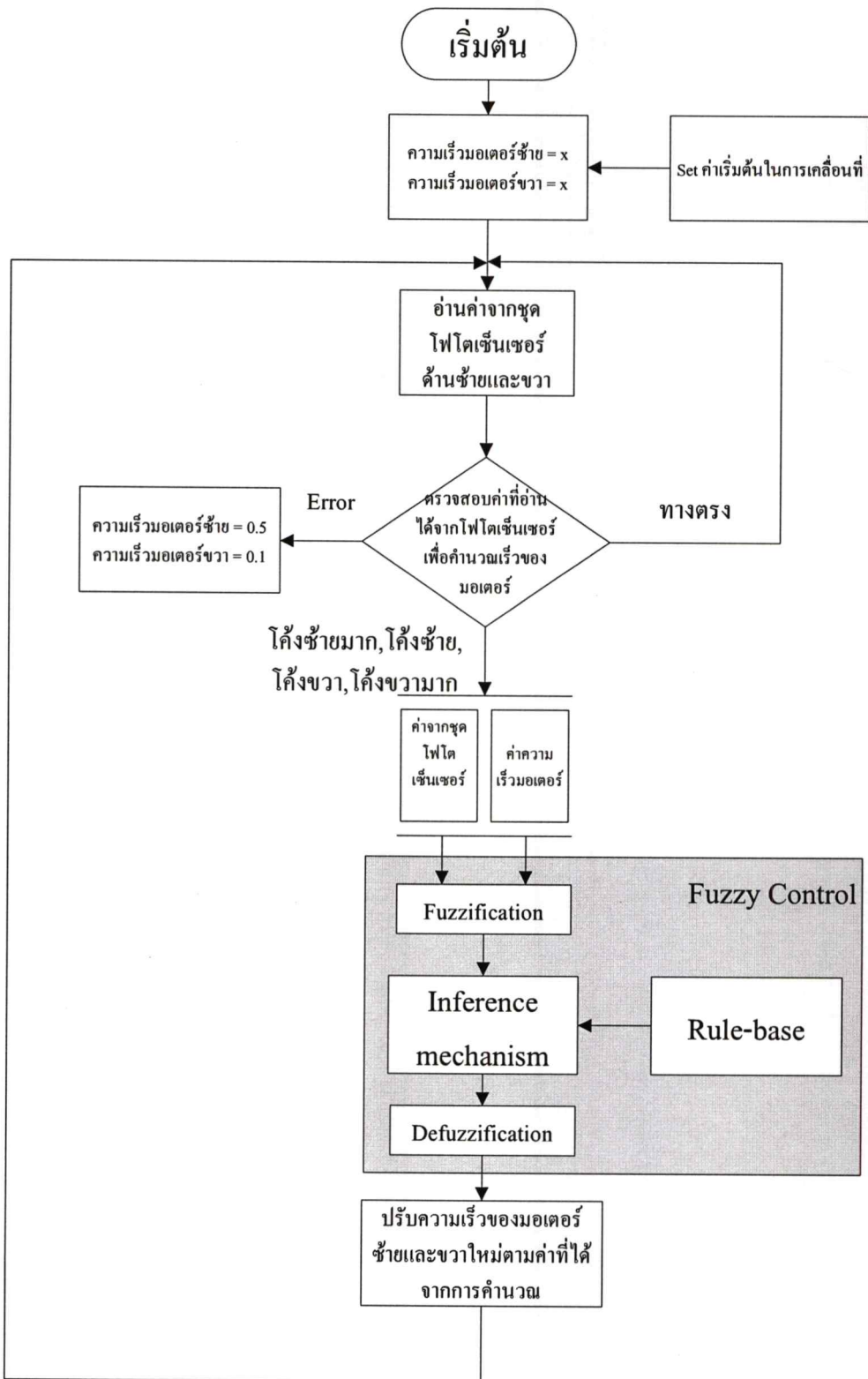
อินพุทของระบบตัวที่สองจะใช้มอเตอร์ที่ใช้สำหรับเคลื่อนที่หุ่นยนต์ไปตามเส้นโค้ง โดยนำความเร็วของมอเตอร์มาเป็นอินพุทของระบบอีกตัวหนึ่ง โดยมอเตอร์แต่ละตัวจะสามารถปรับความเร็วได้ตั้งแต่ 0 – 1 เมตรต่อวินาที (m/s) ซึ่งมีระดับการเพิ่มหรือลดลงของความเร็วทีละ 0.01 ซึ่งจะนำความเร็วของหุ่นยนต์ช่วงก่อนเข้าเส้นโค้งมาทำการคำนวณร่วมกับค่าที่อ่านได้จากชุดโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor)

3.3.1.2 เอาท์พุทของระบบ

เอาท์พุทของระบบ คือ ความเร็วของมอเตอร์ในแต่ละตัว ซึ่งจะได้ออกจากการคำนวณโดยค่าที่คำนวณได้ก็จะบอกว่ามอเตอร์ซ้ายใช้ความเร็วเท่าไรและขวาความเร็วเท่าไร ในการเคลื่อนที่ไปตามแต่ละโค้งนั้น เมื่อเปลี่ยนเส้นโค้งใหม่ระบบก็จะทำการคำนวณค่าใหม่ เพื่อได้อาเอาท์พุทที่เหมาะสมของแต่ละสถานการณ์นั้น

3.3.2 หลักการทำงานของหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้ง

ในหัวข้อนี้จะเป็นการแสดงผลภาพการทำงานของหุ่นยนต์ในการเดินตามเส้นโค้ง ซึ่งได้นำพีซีคอนโทลมาใช้ในการควบคุมการเคลื่อนที่ของหุ่นยนต์

รูปที่ 3.25 โฟลวชาร์ตแสดงขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม

บทที่ 4

การสร้างโปรแกรมและจำลองการทำงานของโปรแกรมสำหรับ ควบคุมหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้ง

ในบทนี้จะกล่าวถึงการสร้างโปรแกรมและจำลองการทำงานของโปรแกรมการควบคุมหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้ง โดยใช้พีซีล่อจิกคอนโทรล แผนที่ที่กำหนดคให้แล้วให้หุ่นยนต์ทำการเดินตามเส้นโค้งบนแผนที่ จากนั้นจะทำการจับเวลาว่าใช้ระยะเวลาเท่าไรในการเดินจากต้นทางไปยังปลายทาง

4.1 เครื่องมือและภาษาที่ใช้ในการพัฒนาโปรแกรม

การพัฒนาโปรแกรมการควบคุมหุ่นยนต์ให้เดินตามเส้นโค้ง โดยใช้พีซีล่อจิกได้เครื่องมือและภาษาในการพัฒนาดังนี้

4.1.1 ฮาร์ดแวร์

เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการพัฒนาโปรแกรมและทดสอบระบบ โดยมีคุณสมบัติดังนี้

- CPU : Intel ®Core 2 Duo E7400 2.8GHz
- Memory : 4GB
- Hard Disk : 640GB
- Graphic Card : Nvidia GeForce GTS250 Memory 512MB

4.1.2 ซอฟต์แวร์

ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการพัฒนาระบบ มีดังนี้

- Microsoft Robotics Developer Studio 2008
- ProMRDS_Standard_20090114.exe
- Microsoft Windows XP Professional SP3

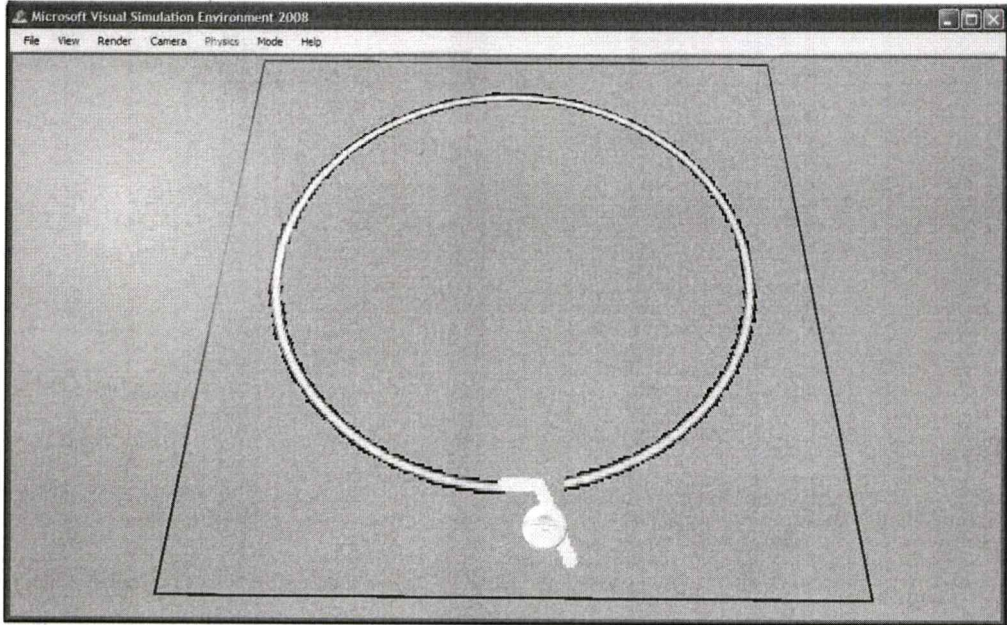
4.1.3 เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาโปรแกรม

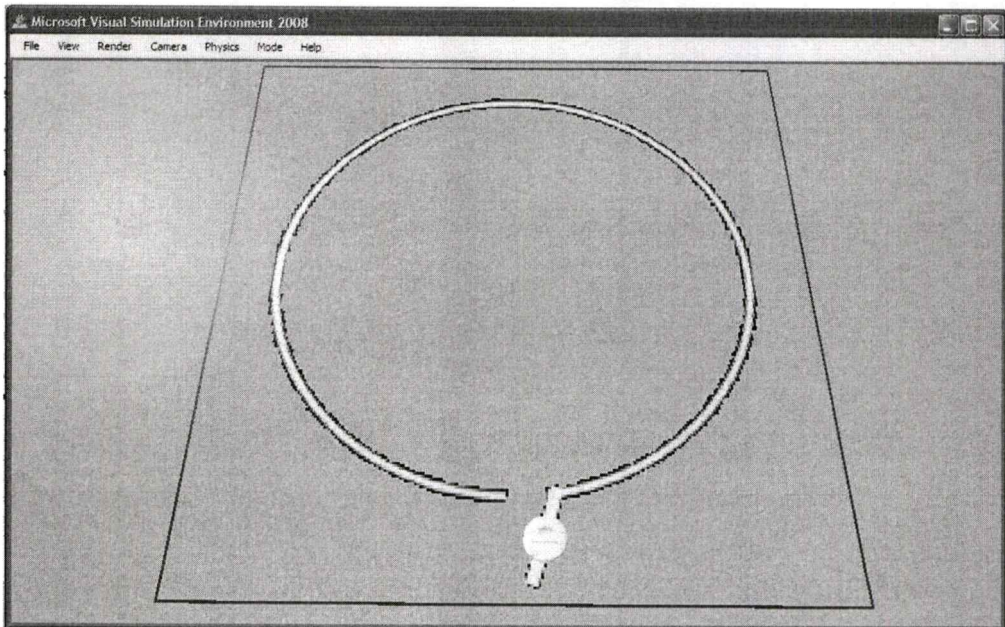
- Visual Programming Language 2008

4.2 แผนสำหรับทำการทดสอบการทำงาน

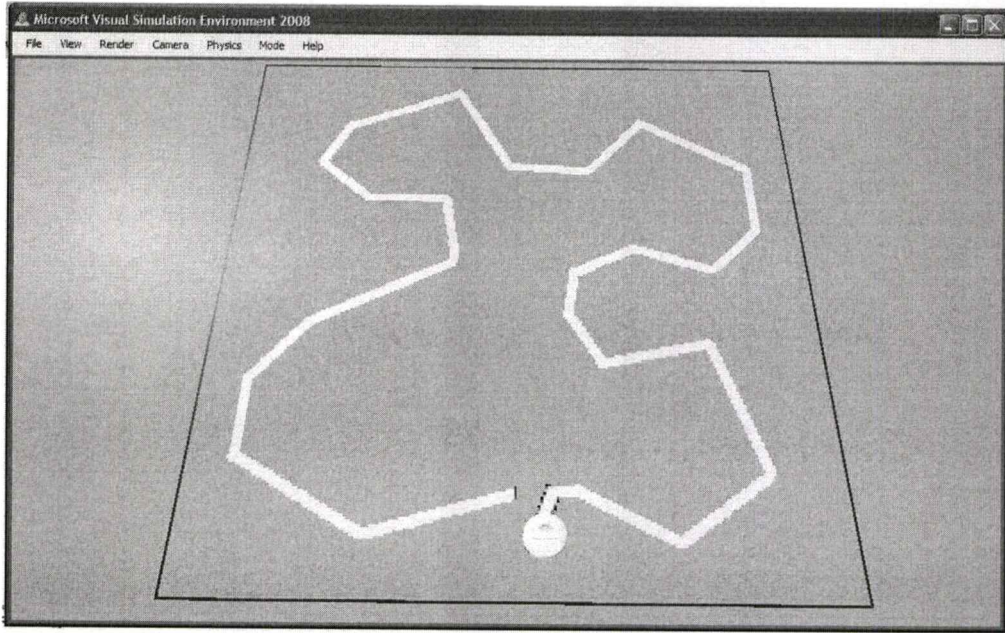
แผนที่สำหรับทำการทดสอบโปรแกรมการควบคุมหุ่นยนต์ให้เดินตามเส้นโค้ง โดยใช้พีชชีลอจิกคอนโทรลที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นมา ซึ่งจะใช้แผนที่ในการทดสอบด้วยกัน 3 แผนที่ คือ 1.แผนที่รูปวงกลมวนซ้าย, 2.แผนที่รูปวงกลมวนขวา และ 3.แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ

รูปที่ 4.1 แผนที่รูปวงกลมวนซ้าย

รูปที่ 4.2 แผนที่รูปวงกลมวนขวา

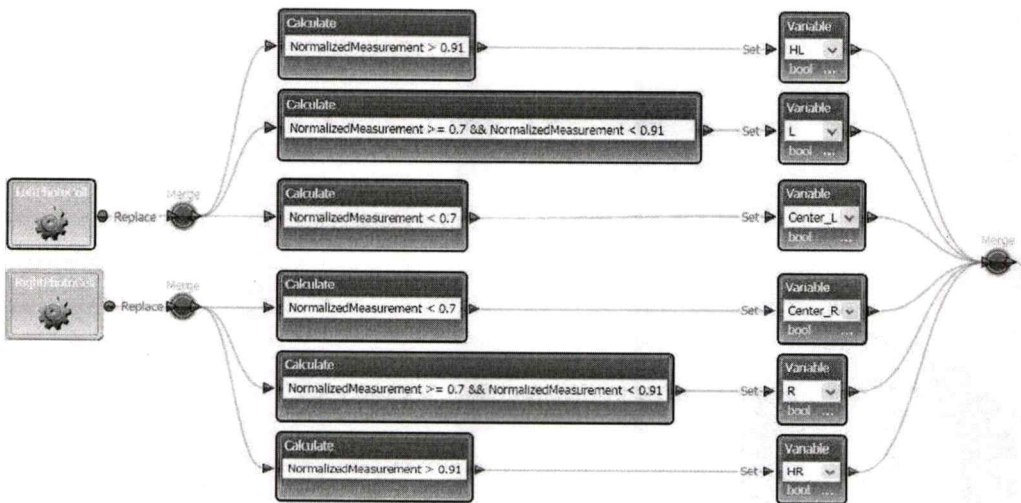

รูปที่ 4.3 แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ

4.3 โปรแกรมที่ได้ทำการพัฒนา

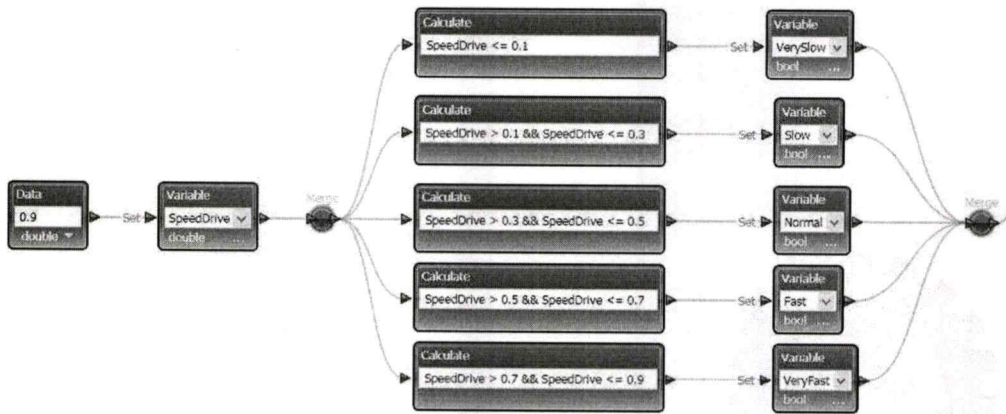
ในส่วนของโปรแกรมที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นมาใหม่ โดยใช้หลักการของพีชชีลอจิกคอนโทลนั้น ในส่วนของโปรแกรมสามารถอธิบายส่วนต่างๆ ได้ดังนี้

- โฟโต้เซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ทำหน้าที่ตรวจสอบลักษณะเส้นทางข้างหน้าว่าเป็นทางแบบใด ซึ่งจะมีรูปแบบโปรแกรมเป็นดังรูปที่ 4.4

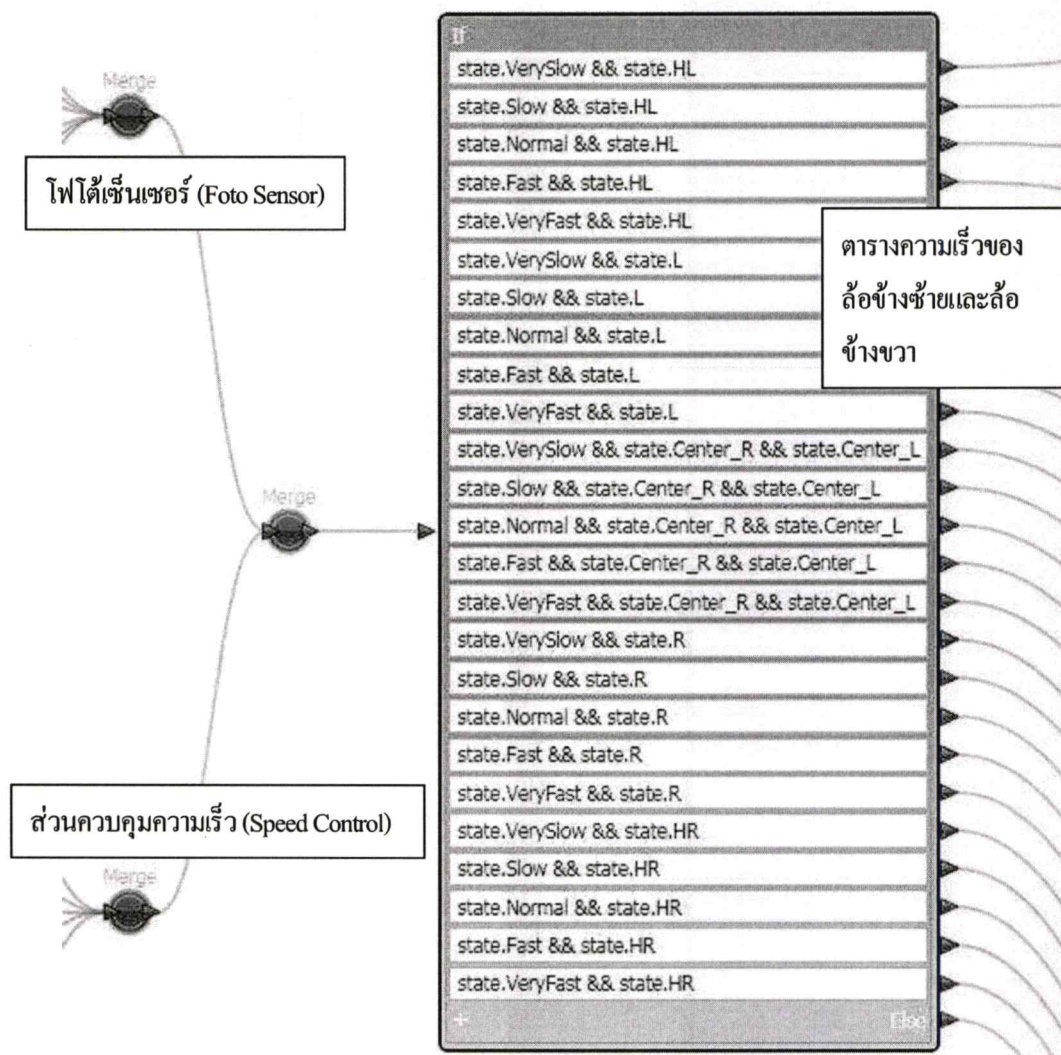
รูปที่ 4.4 ส่วนโฟโต้เซ็นเซอร์ (Foto Sensor)

- ส่วนควบคุมความเร็ว (Speed Control) ทำหน้าที่กำหนดความเร็วเบื้องต้นและควบคุมความเร็วของหุ่นยนต์ ซึ่งจะมีรูปแบบโปรแกรมเป็นดังรูปที่ 4.5

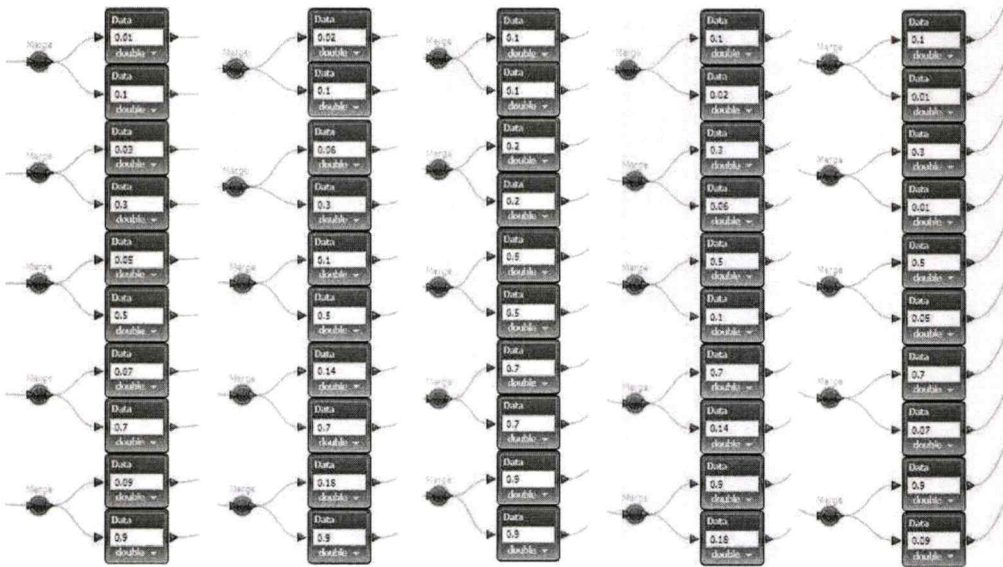
รูปที่ 4.5 ส่วนควบคุมความเร็ว (Speed Control)

- ส่วนกฎพื้นฐาน (Rule-Base) ทำหน้าที่เลือกความเร็วล้อข้างซ้ายและล้อข้างขวา โดยพิจารณาจากกฎพื้นฐาน (Rule-Base) ซึ่งจะมีรูปแบบโปรแกรมเป็นดังรูปที่ 4.6

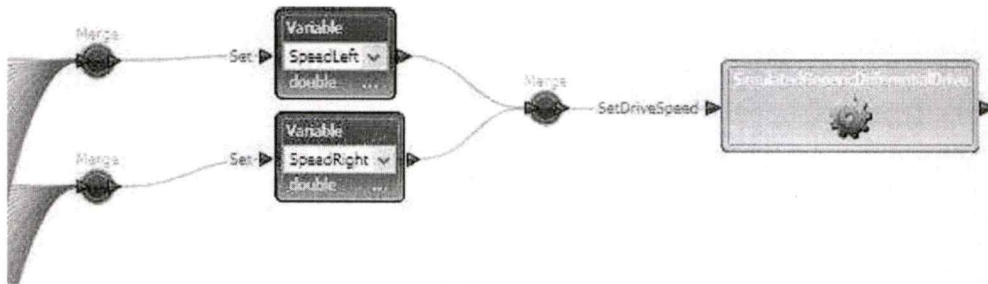
รูปที่ 4.6 ส่วนกฎพื้นฐาน (Rule-Base)

- ส่วนตารางค่าความเร็วของล้อข้างซ้ายและล้อข้างขวา ทำหน้าที่กำหนดค่าความเร็วล้อข้างซ้ายและล้อข้างขวา หลังจากทีส่วนกฎพื้นฐาน (Rule-Base) ได้ทำการคำนวณค่าเอาต์พุตจากอินพุตที่เข้ามายังระบบ ซึ่งจะมีรูปแบบโปรแกรมเป็นดังรูปที่ 4.7

รูปที่ 4.7 ส่วนตารางค่าความเร็วของล้อข้างซ้ายและล้อข้างขวา

- ส่วนเอาร์ทพุท ทำหน้าที่ส่งค่าที่ได้จากการคำนวณไปยังล้อข้างซ้ายและล้อข้างขวา ซึ่งมีรูปแบบโปรแกรมเป็นดังรูปที่ 4.8

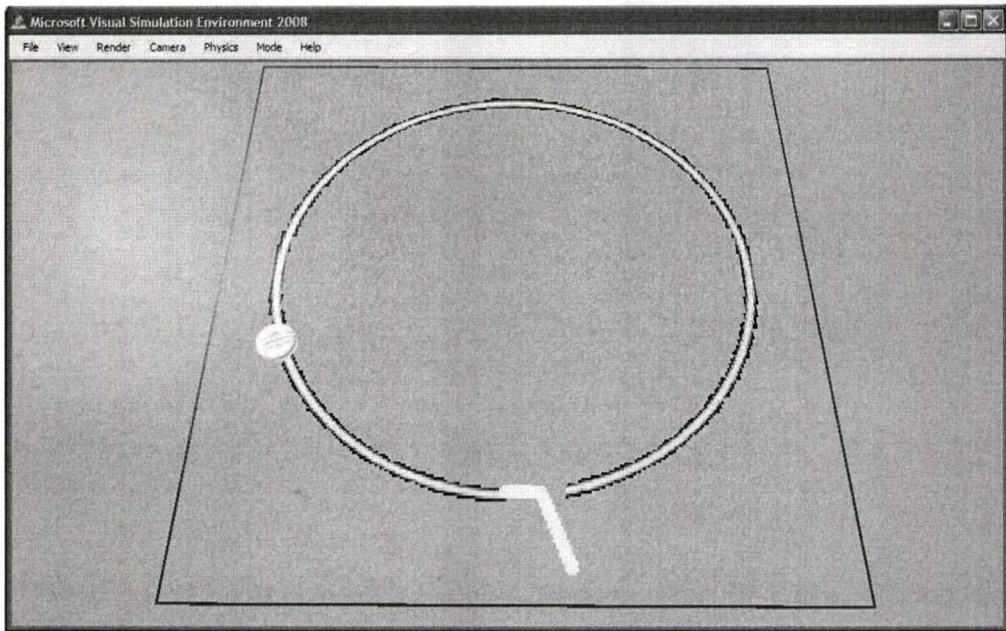
รูปที่ 4.8 ส่วนเอาร์ทพุท

4.4 ทดสอบสมรรถนะของโปรแกรม

ในหัวข้อนี้จะทำการทำการทดสอบการทำงานของโปรแกรมที่ได้ทำการพัฒนา โดยรูปแบบการทดสอบดังนี้

4.4.1 ทดสอบโดยใช้แผนที่รูปวงกลมวนซ้าย

ในการทดสอบหัวข้อนี้จะใช้แผนที่รูปวงกลมวนซ้ายดังรูปที่ 4.1 มาทำการทดสอบโดยการจับเวลาการเดินทางของหุ่นยนต์จากเส้นทางไปยังปลายทาง ซึ่งจะทำให้การทดสอบแต่ละจำนวน 5 ครั้ง และเพิ่มการทดสอบโดยกำหนดค่าที่ส่วนควบคุมความเร็ว (Speed Control) จำนวน 2 ค่า คือ ซ้ามากกับซ้า ซึ่งได้ผลการทดสอบออกมาดังตารางที่ 4.1

รูปที่ 4.9 ขณะทำการทดสอบโปรแกรมด้วยแผนที่รูปวงกลมวนซ้าย

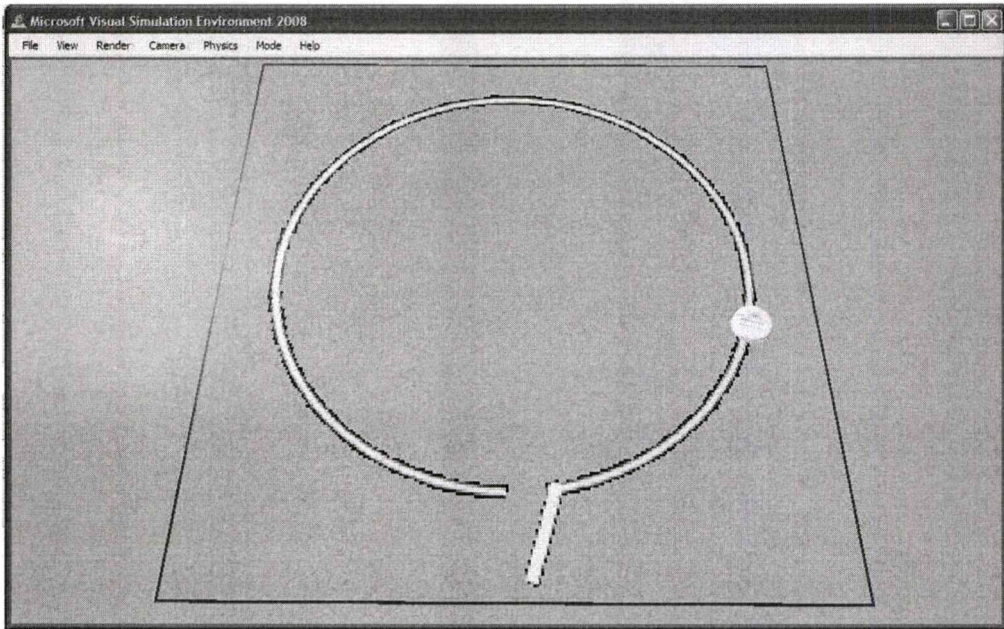
ตารางที่ 4.1 ผลการทดสอบโดยใช้แผนที่วงกลมวนซ้าย

ครั้งที่	Speed Control = ซ้ามาก		Speed Control = ซ้า	
	เวลา (นาที)	หมายเหตุ	เวลา (นาที)	หมายเหตุ
1	2:22:07	-	1:06:03	-
2	2:22:04	-	-	เดินออกนอกเส้นทาง
3	2:22:03	-	1:06:01	-
4	2:22:01	-	-	เดินออกนอกเส้นทาง
5	2:21:09	-	1:05:05	-
เฉลี่ย	2:21:53		1:05:43	-

จากผลการทดสอบแผนที่รูปวงกลมวนซ้าย พบว่า ถ้ากำหนด Speed Control = ซ้ามาก หุ่นยนต์สามารถเดินจากต้นทางไปยังปลายทางโดยไม่ออกนอกเส้นทางทุกครั้งจากการทดสอบจำนวน 5 ครั้ง ซึ่งใช้เวลาเฉลี่ยในการเดิน คือ 2:12:53 นาที แต่ถ้ากำหนด Speed Control = ซ้า หุ่นยนต์สามารถเดินจากต้นทางไปยังปลายทางได้เพียง 3 ครั้งจากการทดสอบทั้งหมด 5 ครั้ง ซึ่งใช้เวลาเฉลี่ยในการเดิน คือ 1:05:43 นาที

4.4.2 ทดสอบโดยใช้แผนที่รูปวงกลมวนขวา

ในการทดสอบหัวข้อนี้จะใช้แผนที่รูปวงกลมวนขวาดังรูปที่ 4.2 มาทำการทดสอบโดยทำการจับเวลาการเดินทางของหุ่นยนต์จากต้นทางไปยังปลายทาง ซึ่งจะทำการทดสอบแต่ละจำนวน 5 ครั้ง และเพิ่มการทดสอบโดยกำหนดค่าที่ส่วนควบคุมความเร็ว (Speed Control) จำนวน 2 ค่า คือ ช้ามากกับช้า ซึ่งได้ผลการทดสอบออกมาดังตารางที่ 4.2

รูปที่ 4.9 ขณะทำการทดสอบโปรแกรมด้วยแผนที่รูปวงกลมวนขวา

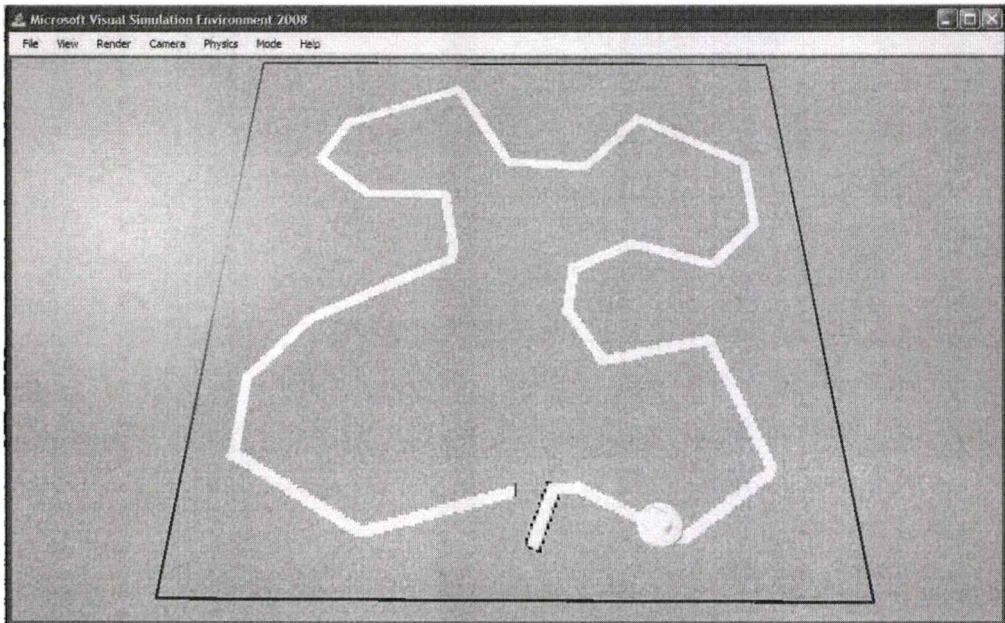
ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบโดยใช้แผนที่วงกลมวนขวา

ครั้งที่	Speed Control = ช้ามาก		Speed Control = ช้า	
	เวลา (นาทื)	หมายเหตุ	เวลา (นาทื)	หมายเหตุ
1	2:19:00	-	-	เดินออกนอกเส้นทาง
2	2:21:03	-	-	เดินออกนอกเส้นทาง
3	2:19:03	-	-	เดินออกนอกเส้นทาง
4	2:21:04	-	-	เดินออกนอกเส้นทาง
5	2:21:00	-	1:04:07	-
เฉลี่ย	2:20:14		1:04:07	-

จากผลการทดสอบแผนที่รูปวงกลมวนขวา พบว่า ถ้ากำหนด Speed Control = ช้ามาก หุ่นยนต์สามารถเดินจากต้นทางไปยังปลายทาง โดยไม่ออกนอกเส้นทางทุกครั้งจากการทดสอบจำนวน 5 ครั้ง ซึ่งใช้เวลาเฉลี่ยในการเดิน คือ 2:20:514 นาที แต่ถ้ากำหนด Speed Control = ช้า หุ่นยนต์สามารถเดินจากต้นทางไปยังปลายทางได้เพียง 1 ครั้งจากการทดสอบทั้งหมด 5 ครั้ง ซึ่งใช้เวลาเฉลี่ยในการเดิน คือ 1:04:07 นาที

4.4.3 ทดสอบโดยใช้แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ

ในการทดสอบหัวข้อนี้จะใช้แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะดังรูปที่ 4.3 มาทำการทดสอบโดยทำการจับเวลาการเดินทางของหุ่นยนต์จากต้นทางไปยังปลายทาง ซึ่งจะทำการทดสอบแต่ละจำนวน 5 ครั้ง และเพิ่มการทดสอบโดยกำหนดค่าที่ส่วนควบคุมความเร็ว (Speed Control) จำนวน 2 ค่า คือ ช้ามากกับช้า ซึ่งได้ผลการทดสอบออกมาดังตารางที่ 4.3

รูปที่ 4.10 ขณะทำการทดสอบโปรแกรมด้วยแผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ

ตารางที่ 4.3 ผลการทดสอบโดยใช้แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ

ครั้งที่	Speed Control = ช้ามาก		Speed Control = ช้า	
	เวลา (นาที)	หมายเหตุ	เวลา (นาที)	หมายเหตุ
1	3:59:09	-	-	เดินออกนอกเส้นทาง
2	3:58:08	-	-	เดินออกนอกเส้นทาง
3	3:58:03	-	1:45:09	-
4	3:59:03	-	-	เดินออกนอกเส้นทาง
5	3:59:01	-	1:44:02	-
เฉลี่ย	3:58:41		1:44:35	-

จากผลการทดสอบแผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ พบว่า ถ้ากำหนด Speed Control = ช้ามาก หุ่นยนต์สามารถเดินจากต้นทางไปยังปลายทางโดยไม่ออกนอกเส้นทางทุกครั้งจากการทดสอบจำนวน 5 ครั้ง ซึ่งใช้เวลาเฉลี่ยในการเดิน คือ 3:58:41 นาที แต่ถ้ากำหนด Speed Control = ช้า หุ่นยนต์สามารถเดินจากต้นทางไปยังปลายทางได้เพียง 2 ครั้งจากการทดสอบทั้งหมด 5 ครั้ง ซึ่งใช้เวลาเฉลี่ยในการเดิน คือ 1:44:35 นาที

4.5 สรุปผลการทดสอบสมรรถนะของโปรแกรมทั้ง 2 โปรแกรม

จากที่ได้ทำการทดสอบสมรรถนะของโปรแกรม FollowLine ในบทที่ 3 และ โปรแกรมที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นมาใหม่ โดยใช้หลักการของพีซีลอจิกคอนโทรลนั้น ได้ผลการทดสอบรวมดังตารางที่ 4.4, 4.5 และ 4.5

ตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบสมรรถนะของโปรแกรมทั้ง 2 โดยใช้แผนที่วงกลมวนซ้าย

ครั้งที่	โปรแกรม FollowLine		โปรแกรมใหม่ Speed Control = ซ้ำมาก		โปรแกรมใหม่ Speed Control = ซ้ำ	
	เวลา (นาทื)	หมายเหตุ	เวลา (นาทื)	หมายเหตุ	เวลา (นาทื)	หมายเหตุ
1	2:35:06	หลุดจาก เส้น 2 ครั้ง	2:22:07	-	1:06:03	
2	2:35:09	หลุดจาก เส้น 2 ครั้ง	2:22:04	-	-	เดินออก นอก เส้นทาง
3	2:35:03	หลุดจาก เส้น 2 ครั้ง	2:22:03	-	1:06:01	-
4	2:36:04	หลุดจาก เส้น 2 ครั้ง	2:22:01	-	-	เดินออก นอก เส้นทาง
5	2:35:08	หลุดจาก เส้น 2 ครั้ง	2:21:09	-	1:05:05	-
เฉลี่ย	2:35:18		2:21:53		1:05:43	-

ตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบสมรรถนะของโปรแกรมทั้ง 2 โดยใช้แผนที่วงกลมวนขวา

ครั้งที่	โปรแกรม FollowLine		โปรแกรมใหม่ Speed Control = ซ้ำมาก		โปรแกรมใหม่ Speed Control = ซ้ำ	
	เวลา (นาที)	หมายเหตุ	เวลา (นาที)	หมายเหตุ	เวลา (นาที)	หมายเหตุ
1	-	เดินออก นอก เส้นทาง	2:19:00	-	-	เดินออก นอก เส้นทาง
2	-	เดินออก นอก เส้นทาง	2:21:03	-	-	เดินออก นอก เส้นทาง
3	-	เดินออก นอก เส้นทาง	2:19:03	-	-	เดินออก นอก เส้นทาง
4	-	เดินออก นอก เส้นทาง	2:21:04	-	-	เดินออก นอก เส้นทาง
5	-	เดินออก นอก เส้นทาง	2:21:00	-	1:04:07	-
เฉลี่ย	-		2:20:14		1:04:07	-

ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบสมรรถนะของโปรแกรมทั้ง 2 โดยใช้แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ

ครั้งที่	โปรแกรม FollowLine		โปรแกรมใหม่ Speed Control = ซ้ำมาก		โปรแกรมใหม่ Speed Control = ซ้ำ	
	เวลา (นาที)	หมายเหตุ	เวลา (นาที)	หมายเหตุ	เวลา (นาที)	หมายเหตุ
1	3:19:01	หลุดจาก เส้น 3 ครั้ง	3:59:09	-	-	เดินออก นอก เส้นทาง
2	3:05:02	หลุดจาก เส้น 2 ครั้ง	3:58:08	-	-	เดินออก นอก เส้นทาง
3	3:21:04	หลุดจาก เส้น 2 ครั้ง	3:58:03	-	1:45:09	-
4	3:05:08	หลุดจาก เส้น 1 ครั้ง	3:59:03	-	-	เดินออก นอก เส้นทาง
5	3:08:03	หลุดจาก เส้น 1 ครั้ง	3:59:01	-	1:44:02	-
เฉลี่ย	3:11:40		3:58:41		1:44:35	-

จากผลการทดสอบทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่า โปรแกรม FollowLine กับ โปรแกรมที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นมาใหม่ โดยใช้พีซีลจอกิกคอนโทลนั้น พบว่า

- แผนที่วงกลมวนซ้าย โปรแกรมที่ได้ทำการพัฒนาใหม่นั้นที่ Speed Control = ซ้ำมาก ใช้เวลาในการเดินน้อยกว่าโปรแกรม FollowLine และไม่มีการเดินออกนอกเส้นทางโดยใช้เวลาเฉลี่ยในการเดิน คือ 2:21:53 นาที และที่ Speed Control = ซ้ำ ใช้เวลาในการเดินน้อยลงกว่า Speed Control = ซ้ำมาก แต่มีการเดินออกนอกเส้นทางจำนวน 2 ครั้งจากการทดสอบ 5 ครั้ง
- แผนที่วงกลมรูปวนขวา โปรแกรมที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นมาใหม่นั้นที่ Speed Control = ซ้ำมาก สามารถเดิมจากต้นทางไปยังปลายทางได้ด้วยเวลาเฉลี่ยในการเดิน คือ 2:20:14 นาทีและไม่มีการเดินออกนอกเส้นทาง ในขณะที่โปรแกรม FollowLine ไม่สามารถเดินจากต้นทางไปยังปลายทางได้สำเร็จสักครั้งในการทดสอบ และที่ Speed Control = ซ้ำ ใช้เวลาในการเดินน้อยกว่า Speed Control = ซ้ำมาก แต่มีการเดินออกนอกเส้นทางจำนวน 4 ครั้งจากการทดสอบ 5 ครั้ง

- แผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ โปรแกรมที่ได้ทำการพัฒนาใหม่นั้นที่ Speed Control = ซ้ำมาก ใช้เวลาในการเดินมากกว่าโปรแกรม FollowLine และไม่มีการเดินออกนอกเส้นทาง โดยใช้เวลาเฉลี่ยในการเดิน คือ 3:11:40 นาที และที่ Speed Control = ซ้ำ ใช้เวลาในการเดินน้อยลงกว่าโปรแกรม FollowLine และ Speed Control = ซ้ำมาก แต่มีการเดินออกนอกเส้นทางจำนวน 2 ครั้ง จากการทดสอบ 5 ครั้ง

จากผลการทดสอบทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่าโปรแกรมที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นมาใหม่ โดยใช้ฟิวซ์ลอจิกคอนโทรลนั้นมีประสิทธิภาพดีกว่าและใช้เวลาในการเดินน้อยกว่า ยกเว้นแผนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ ที่ Speed Control = ซ้ำมาก กรณีเดียวที่ใช้เวลามากกว่า แต่ถ้าใช้ Speed Control = ซ้ำ จะใช้เวลาในการเดินน้อยลงไปอีก แต่มีประสิทธิภาพที่แย่กว่า คือ มีการเดินออกนอกเส้นทางบ้างครั้ง ซึ่งเป็นเช่นนี้ เพราะว่าตัวโปรแกรมที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นมาใหม่นั้นใช้กล่องคำสั่งที่มากกว่าโปรแกรม FollowLine โดยโปรแกรม FollowLine ใช้คำสั่งจำนวน 11 คำสั่ง แต่โปรแกรมที่พัฒนาใหม่นั้นใช้คำสั่งจำนวน 115 คำสั่ง ซึ่ง Visual Programming Language 2008 ถ้าใช้คำสั่งมากเท่าไหร่นั้น ยิ่งทำให้โปรแกรมทำงานได้ช้าลง เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหานี้ โดยใช้ซอฟต์แวร์ Microsoft Visual Studio 2008 โดยใช้ภาษา C# ในการพัฒนาโปรแกรมแทน Visual Programming Language 2008 ได้

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการพัฒนาโปรแกรม

การพัฒนาโปรแกรมการควบคุมหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้ง โดยใช้พีชชีลจิกคอนโทล ได้ดำเนินการศึกษาทฤษฎีพีชชีลจิกคอนโทล และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโปรแกรม โดยนำความรู้ที่ได้ศึกษามาช่วยในการพัฒนาโปรแกรม

สำหรับการวิเคราะห์และออกแบบโปรแกรม ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาจากโปรแกรม FollowLine แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงโปรแกรมใหม่ เพื่อให้หุ่นยนต์สามารถเดินตามเส้นโค้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ พบว่าโปรแกรมการควบคุมหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้ง โดยใช้พีชชีลจิกคอนโทลนั้น มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น โดยสามารถเดินตามเส้นโค้งแบบที่กำหนดไว้ได้ทุกครั้งในการทดสอบ ซึ่งโปรแกรมการควบคุมหุ่นยนต์เดินตามเส้นโค้ง โดยใช้พีชชีลจิกคอนโทลนี้จะใช้ได้ดีก็ต่อเมื่อทำการกำหนดค่า Speed Control = ช้ามาก ซึ่งเมื่อลองกำหนดค่า Speed Control = ช้า พบว่าบางครั้งหุ่นยนต์จะเดินออกนอกเส้นทางที่ได้กำหนดไว้ แต่ผลที่ได้กลับมาก็คือ ใช้เวลาในการเดินจากต้นทางไปยังปลายทางด้วยเวลาที่น้อยลง ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ

1. ตัวโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) นั้นมีความไวที่ช้ากว่าการเคลื่อนที่ของหุ่นยนต์ให้ทำให้ส่งค่าไปยังโปรแกรมไม่ทัน ทำให้หุ่นยนต์เดินกินน้าเส้นทางได้ ซึ่งอาจจะทำการแก้ไขด้วยหาเซตค่าความไวของตัวโฟโตเซ็นเซอร์ (Foto Sensor) ให้มีค่าความไวที่มากขึ้น เพื่อจะได้ตอบสนองต่อความเร็วของหุ่นยนต์ได้อย่างทันทั่วถึง
2. กฎพื้นฐาน (Rule-Base) นั้นไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในการทดสอบ ซึ่งกฎพื้นฐาน (Rule-Base) นี้สามารถทำการแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมแต่ละประเภทได้ แต่ต้องใช้เวลาในการปรับแต่งค่าของกฎพื้นฐาน (Rule-Base) เป็นอย่างมาก เพื่อให้ได้กฎพื้นฐาน (Rule-Base) ที่ดีที่สุด จึงอาจจะสามารถทำให้หุ่นยนต์เดินได้เร็วกว่านี้ได้

5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาโปรแกรม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาโปรแกรมในโครงการนี้ สรุปได้ดังนี้

1. ได้นำความรู้ที่ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ ออกแบบและพัฒนาโปรแกรมด้วย Microsoft Robotics Developer Studio 2008 รวมถึงได้เรียนรู้ภาษาและเครื่องมือต่างๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาหุ่นยนต์ได้ในรูปแบบอื่นๆ ได้

2. เป็นการนำทฤษฎีต่างๆ ที่มีใช้อยู่มาทำการจำลองการทำงานด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ทำให้เป็นการเปิดโอกาสแก่ผู้ที่ไม่มีความชำนาญด้านเครื่องกล สามารถสร้าง ออกแบบ โปรแกรม และจำลองโปรแกรมที่ได้ทำการออกแบบมานั้นด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

5.3 ปัญหาและอุปสรรคระหว่างการออกแบบและพัฒนาโปรแกรม

ปัญหาและอุปสรรคที่ได้รับจากการพัฒนาโปรแกรมในโครงการนี้ สรุปได้ดังนี้

1. ต้องใช้เวลาการศึกษาทฤษฎีพีชชีลลจิกคอนโทล เพื่อนำทฤษฎีนี้มาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาโปรแกรมด้วย Visual Programming Language 2008
2. เครื่องมือ Visual Programming Language 2008 เป็นเครื่องมือที่มีการกินทรัพยากรของเครื่องเป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้นควรจัดเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีสมรรถนะสูงไว้สำหรับใช้งาน
3. ตัวแปรในเครื่องมือ Visual Programming Language 2008 ไม่สามารถเปลี่ยนค่าสถานะได้ ถ้าไม่มีการคำนวณหรือการแทนค่าเข้าไปยังตัวแปรนั้น ทำให้ไม่สามารถพัฒนาโปรแกรม โดยใช้ทฤษฎีพีชชีลลจิกคอนโทลโดยตรงได้ จึงต้องนำทฤษฎีพีชชีลลจิกคอนโทลมาทำการประยุกต์ให้เข้ากับข้อจำกัดนี้ ของเครื่องมือ Visual Programming Language 2008

5.4 ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาโปรแกรม

การควบคุมหุ่นยนต์ให้เดินตามเส้นโค้ง โดยใช้พีชชีลลจิกคอนโทลในอนาคต ควรจะพิจารณาให้ดำเนินการตามแนวทางต่อไปนี้

1. เครื่องมือ Visual Programming Language 2008 นั้น มีข้อจำกัดบางอย่างอยู่ ซึ่ง Microsoft Robotics Developer Studio 2008 นั้นไม่ได้จำกัดว่าต้องใช้เครื่องมือ Visual Programming Language 2008 ในการพัฒนาโปรแกรมเท่านั้น ซึ่งสามารถใช้ซอฟต์แวร์ Microsoft Visual Studio 2008 โดยใช้ภาษา C# ในการพัฒนาโปรแกรมได้เช่นกัน
2. สามารถนำทฤษฎีของระบบอัตโนมัติต่างๆ เช่น นิวรอนเน็ตเวิร์ก, จินเนติก อัลกอริทึม หรือ ปัญญาประดิษฐ์ มาประยุกต์ใช้กับโปรแกรมในการควบคุมหุ่นยนต์ให้สามารถทำงานในรูปแบบต่างๆ ได้

บรรณานุกรม

นันทวัช อัจฉารกุล. 2543. “ตัวควบคุมแบบฟัซซี่สำหรับอินเวอร์เตอร์เฟดเพนดูลัม.” โครงการพัฒนาระบบงาน หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

Johns, K. and Taylor, T. 2008. **ProMRDS Home Page**. [Online] Available:

<http://www.promrds.com/default.htm>

Microsoft. 2008 a. **Microsoft Robotics – Simulation Forum**. [Online] Available:

<http://social.msdn.microsoft.com/Forums/en-US/roboticssimulation/threads>

Microsoft. 2008 b. **Microsoft Robotics – Visual Programming Language Forum**. [Online]

Available: [http://social.msdn.microsoft.com/Forums/en-](http://social.msdn.microsoft.com/Forums/en-US/roboticsvisualprogramminglanguage/threads)

[US/roboticsvisualprogramminglanguage/threads](http://social.msdn.microsoft.com/Forums/en-US/roboticsvisualprogramminglanguage/threads)

Passino, K. M. and Yurkovich, S. 1997. **Fuzzy Control**. California: Addison-Wesley

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน

นาย อนุรักษ์ จิระบรรณิณ โย

สถานที่เกิด

จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนเทพศิรินทร์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ระดับอุดมศึกษา

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรม

อิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอม

เกล้าธนบุรี

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2549 – ปัจจุบัน

บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด